

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 6. — Telefon št. 8122, 8123,
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 4. — Tel. 8492, 2492,
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 8124, 8125, 8126.
Lj. št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6. Telefon
8122, 8123, 8124, 8125, 8126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopis se ne vračaja.

Avstrijski obisk v Pragi

V četrtek bo prišel avstrijski zvezni kancler dr. Schuschnigg v češkoslovaško prestolnico. Njegov obisk na zunaj nima službenega značaja. Kancler bo predeval v Pragi kot gost češkoslovaško-avstrijske trgovinske zbornice o gospodarski obnovi Podunavja. Seveda pa ne more nihče verjeti, da bi vodilni državnik Avstrije šel v Prago res samo predavati. Tega prav za prav tudi službeni krogi ne trde. S češke strani doslej ni bilo še nobene oficijelne ali vsaj oficiozne izjave o namenu avstrijskega obiska. Na Dunaju pa zatrjujejo, da bo kancler sicer porabil praško bivanje tudi za to, da bo stopil v stike z nekaterimi češkimi državniki, vendar pa bo baje šlo samo za razgovore gospodarskega značaja. Avstrijski krogi opozarjajo pri tej priliki, da je trgovinska bilanca med obema sosednjima državama za Avstrijo močno pasivna, ker severna sosedja v Avstrijo mnogo več prodaja, kakor pa od nje kupuje.

Verjetno je, da bo dr. Schuschnigg v Pragi res razpravljati o tej nepopolni bilanci in skušati doseči njeno popravilo. Manj verjetno pa je, da bi bil to glavni ali celo edini cilj njegovega potovanja. Mednarodni položaj je danes tudi za Avstrijo tak, da se zdi skoro nemogoče, da bi v Pragi ne govorili o njem, posebno še, ker imata obe sosedni državi celo vrsto skupnih interesov. Da bo politična plat igrala veliko vlogo, je razvidno že iz tega, da je napovedan Schuschniggov sestanek s prezidentom republike dr. Benešem in ministrskim predsednikom dr. Hodžo, ki je obenem zunanji minister. Tudi odgovore na za poprej napovedane obiske zaradi odsotnosti dr. Hodže kaže na politični pomen bližajočih se praških razgovorov.

Mednarodni položaj Avstrije je že od nekdaj tak, da je silil na sodelovanje in zblizanje s Češkoslovaško, samo da avstrijski politiki in državniki tega niso hoteli uvideti, odnosno če so uvideli, iz svojega spoznanja niso hoteli izvajati konsekvenc. V zadnjih mesecih pa se je potreba po reorientaciji avstrijske politike pokazala še v mnogo bolj jasni luči. Znameniti rimski protokol, s katerim se je Avstrija v političnem in gospodarskem pogledu postavila pod zaščito Italije, je precej izgubil na svoji vrednosti, odkar se je Italija zapletla v abesinsko vojno. Tudi gospodarska stran zveze med Dunajem in Rimom se ni obnesla tako, kakor so bili v Avstriji pričakovali. Niti potem ko so stopile v veljavo sankcije in je Avstrija z Madžarsko ostala skoro edini liferant za Italijo, ji to ni prineslo pričakovanih koristi, ker Italija ne more plačevati blaga, ki ga ne potrebuje neobhodno za vojne operacije. Zato med Avstrijo in Italijo skoro ni nič več prometa, kakor med Italijo in sankcijskimi državami.

ve. sz. qvenj-11 rđgov rđgov c o caway
To zmanjšanje vrednosti zveze z Italijo je za Avstrijo tem bolj usodno, ker se njena pozicija napram severu v tem času ni izboljšala. Prestali so sicer nekdanji večni incidenti z Nemčijo, kljub temu pa ni prenehala napetost med obema državama. V Berlinu ves čas odkar razburja Evropo abesinska zadeva, vztrajno molče, tako da ne more nihče soditi, kaj prav za prav nameravajo. Težko pa je verjeti, da bi bili opustili svoje načrte glede Avstrije in da ne bi jih poskušali izvesti, ako bi se nudila ugodna prilika. Zato ni prav nič čudno, če se v Avstriji pojavlja želja, da bi se zavarovali še na drug način, kakor samo z zvezo z Italijo.

Najenostavnejša rešitev, ki se nudi pri iskanju novih poti, je naslonitev na Malo antanto in osvojitve njenega načela gospodarskega in političnega sodelovanja podunavskih držav. Ni prvič, da se pojavlja ta misel tudi v Avstriji, a doslej je ostala vedno le misel, ki je nihče ni resno poskušal izvesti. Sedaj kažejo razna znamenja, da se v njo resno bavijo tudi odgovorni politični voditelji. Da se prvi poskusi vrše preko Prage je razumljivo, kajti med obema državama je največ skupnih ali vsaj paralelnih interesov in najmanj političnih trenj. Zlasti kar se tiče nemške nevarnosti sta si gledanja Prage in Dunaja precej enaki. Glavna ovira je bila tudi v obojih med Češkoslovaško in Avstrijo ista, kakor v obojih med Avstrijo in drugimi nasledstvenimi državami: stremeljenje po restavraciji Habsburžanov in v zvezi z njim revizionistični načrti, ki jih sicer v Avstriji niso tako javno poudarjali, kakor v sosedni Madžarski, ki pa so v veliki temu obstojali. Ako se v Avstriji odrečejo tem načrtom, potem pač ni nobene ovire več za iskreno in uspešno sodelovanje avstrijske republike z Malo antanto. Brez dvoma bi bila takša politika tudi najboljša garancija za samostojnost in resnično neodvisnost Avstrije.

Važno vlogo pri iskanju novih političnih poti igra za Avstrijo tudi njena zveza z Madžarsko. Zato je zanimivo, da bo skoro istočasno s kanclerjevim odhodom v Prago odpotoval avstrijski zunanji minister Berger Waldeneg v Budim-

PRIHODNI TEDEN OBETA ODLOČITVE

V ponedeljek se sestanejo v Ženevi svet in oba abesinska odbora Društva narodov

Obnovljeni in ojačeni poskusi za dosego miru — Tudi v Rimu popuščajo

Ženeva, 13. januarja. d. Razširjene so vesti, da se bosta istočasno s svetom Društva narodov 20. t. m. sestala tudi odbora trinajstih in osemnajstih. Sklicanje teh dveh odborov ne pomeni samo, da bo postavljeno abesinsko vprašanje povsem v ospredje razprav sveta Društva narodov, temveč tudi, da namerava Društvo narodov izzvati odločitev istočasno na dveh straneh, s pravnimi postopki odbora trinajstih in s možnostjo poostitve sankcij po odboru osemnajstih. Vsekakor bo 20. januar odločilnega pomena za celotno abesinsko vprašanje, pa tudi za nadaljnji razvoj politike Društva narodov.

Na podlagi poročil pariškega »Tempsa« iz Rima so v Ženevi že nekaj dni razširjene vesti, da je Mussolini mnogo bolj pripravljen za mirno rešitev spora »Abesinijo kakor prej. Trdilo se je, da namerava Belgija obnoviti Lavalov in Hoareov spravi poizkus v drugi obliki in da podpira ta načrt pri Društvu narodov tudi Vatikan. Res je, da je belgijski delegat pri Društvu narodov prof. Bourquin izdelal mirovni predlog in sicer še pred Lavalovim načrtom, zaradi česar je povsem mogoče, da hočejo zopet oživiti ta predlog, ki predlaga v glavnem, naj se odpošlje v Abesinijo posebna preiskovalna komisija.

Kar se tiče posredovanja Vatikana, je dejstvo, da je bernski škof v zadnjih dneh dvakrat obiskal generalnega tajnika DN Avenola. Sicer označuje njegova obiska le kot uljudnostno dejanje, vsekakor pa je več ko verjetno, da je prišlo pri teh obiskih do razgovorov o sporednih stremenjih Društva narodov in Vatikana po končanju vojne. Sličen je odbora trinajstih vsekakor kaže, da se pričakujejo mirovni predlogi.

Predsednik odbora osemnajstih Vasconcellos, ki je bil na oddihu v Lizboni, se je v soboto vrnil v Ženevo. Trdijo, da namerava s pomočjo odbora osemnajstih, ki more takoj poostiti sankcije in izdati prepoved petroleja v Italijo, izvršiti pritisk na Mussolinija, da bi pristal na sprejemljive mirovne predloge odbora trinajstih, čegar posredovanje naj bi bilo pripravljeno za vsak primer, ako bi se položaj tako poostil, da bi hotela Italija izstopiti iz Društva narodov.

Francosko-angleško zblizanje v zadnjih dneh pomeni novo ojačanje Društva narodov ter Lavalovo popustitev v zunanjem političnem pogledu. To zblizanje bo vsekakor dalo svoje obsežne tudi ženevskim razpravam, ki se bodo pričele 20. januarja.

Važnega pomena je tudi napoved, da bo Rumunija predložila odboru osemnajstih seznam svojih izgub, ki jih je utrpela zaradi sankcij. To pomeni ožvile nje čl. 5. sankcijskega dogovora, ki določa medsebojno podporo sankcijskih držav. Če bo prodrl rumunski predlog, bo pomenil sestanek odbora osemnajstih znatno gospodarsko reorganizacijo na vsem evropskem ozemlju, zlasti pa na Balkanu in v srednji Evropi.

Italija postaja pomirljivejša

Pariz, 13. januarja. w. Ministrski predsednik Laval je dopoldne sprejel italijanskega poslanika Cerruttija, ki se je te dni vrnil s kratkega odmora v Rimu. V političnih krogih pripisujejo temu razgovoru velik pomen, ker je imel Cerrutti v Rimu važne razgovore z Mussolinijem in državnim podtajnikom Suvichem. V pariz prevladuje vtis, da bi bila sedaj italijanska vlada pripravljena za večjo pomirljivost in da vsaj ne bo ugovarjala. Če bi se odposlal preiskovalni odbor Društva narodov v Abesinijo. Pri vsem tem se v Parizu še vedno zavedajo težav, ki jih bo treba na tej poti odstraniti.

Angleška poslanica Italiji

London, 13. januarja. o. Angleški poslanik sir Eric Drummond se bo v kratkem vrnil v Rim. Tukajšnji politični krogi so mnenja, da bo predložil Mussoliniju važno poslanico angleške vlade, spriči katere se more pričakovati popuščanje napetosti, zlasti če bo hotela Italija dati pobudo za obnovo miru. Ta korak je po sodbi političnih krogov v zvezi z akcijo belgijskega kralja in Vatikana ter se veruje, da bo na redno zasedanje sveta Društva narodov, ki se prične v ponedeljek, prišel tudi baron Alois. Vsekakor se mednarodne politične razmere že take, da bi bila likvidacija vzhodno-afriškega spora od vaskogar zelo zaželjena.

pešto. Gotovo bo glavni predmet razgovorov v Budimpešti ravno kanclerjev obisk v Pragi.

Da bi ta dva obiska, praški in budimpeštanski, mogla prinesiti že preorientacijo v podunavski politiki, je malo verjetno. A važna sta že kot poskusa.

Vprašanje mandata nad Abesinijo

London, 13. januarja. A.A. Reuterjev urad poroča iz Ženeve: Tu še ničesar ne vedo o predlogih, ki jih je baje predlagala Belgija o nekaki komisiji, ki naj se pošlje v Abesinijo, da prouči vprašanje mandata DN nad Abesinijo. V tukajšnjih krogih naglašajo, da Mussolini, če ne bi tega predloga kratkoma odbil, ne bi bil zadovoljen z mandatom DN, ki ne bi dal Italiji popolne kontrole. Razen tega je popolnoma jasno, da niti abesinski cesar niti države članice DN ne bi pristale na takšno ureditev. Če bi sploh prišlo do kakšnega mandata DN nad Abesinijo, bi moral ta mandat temeljiti na dveh temeljnih točkah: 1) popolni enakostnosti vseh mandatarnih držav ob izključitvi vseh posebnih koristi za katerokoli državo, vstevši Italijo 2) umiku italijanskih čet z abesinskih tal.

Anglija ne bo več zahtevala petrolejskih sankcij?

Pariz, 13. januarja. o. »Matine« objavlja vest iz Londona, da se je večina angleških ministrov z ministrskim predsednikom Baldwinom na čelu postavila proti petrolejskim sankcijam, ki bi nedvomno izzvale konflikt na Sredozemskem morju. To njihovo stališče bo prišlo do izraza že na prihodnji sji angleške vlade, ki bo pojutrišnjem. Baje je tudi Eden že uvidel, da bi izzvale petrolejske sankcije izredno hude posledice in je že mnogo popustil od svojega dosedanjega intranzigentnega stališča.

Deževje še vedno ovira vojevanje v Abesiniji

Abesinci napadajo slabše utrjene italijanske postojanke

Poročila o bojih si nasprotujejo

Addis Abeba, 13. januarja. d. Deževje, ki je že pred dnevi po vsej Abesiniji nastopilo in ki v sedanjem letnem času ni običajno, je bilo ponekod tako močno, kakor da bi se bili utrgali oblaki. Vojaška operacija so zaradi tega skoraj docela onemogočene. Cesta, ki vodi iz Desija v Addis Abebo, je postala neprehodna.

Pravi položaj na frontah še vedno ni jasn. Ker so zaradi deževja vse zveze prekinate, niso prišle v prestolnico niti z dnevnike vesti niti s severnega niti z južnega bojišča, ugotovljeno pa je toliko, da so vse vesti o ponovnem zavzetju Makale preurane. Kakor zatrjujejo v tukajšnjih vojaških krogih, to tudi ni cilj abesinske ofenzive, marveč nameravajo Abesinci s svojimi operacijami odrezati Makalo od zaledja in jo tako prisiliti k prostovoljni kapitulaciji, ne da bi pri zavzetju doprinali kakršnekoli žrtve. V tej smeri se vrše sedaj vse abesinske operacije. Abesinci zadnje dni v manjših oddelkih napadajo one odseke italijanske fronte, ki so bili doslej brez večje važnosti in so zaradi tega tudi najslabše utrjeni in ki jih zdaj Italijani ne morejo več utrditi, ker je prekinjen vsi dovod materiala iz zaledja. Od petka dalje se zaradi tega vrše stalno manjša in večje bitke, v katerih pa so Abesinci skoraj vselej zmagovali.

Havasov posebni dopisnik poroča, da se trdovratno vzdržujejo glasovi, po katerih se italijanske čete v Makali in okolici nahajajo v težavnem položaju. Poudarjajo tudi to, da italijanski komunikaciji razglasajo, da so italijanske čete inele južno od Makale ob reki Gabat boje z Abesinci. Trdijo, da se na tigrejskem bojišču pripravljajo velika abesinska ofenziva. Toľiko je gotovo, da so na severno fronto poslali mnogo municije in živeža. Mislijo, da bo sedanje deževje kmalu prenehalo, ker je samo krajevna značaja. Najbolj dežuje v pokrajini Masuahi.

Vreme ovira Italijane

Asmara, 13. januarja. w. V zadnjih dneh so bile tukaj in nad ravno v Eritreji hude nevihte. Zaradi velikih nalivov so ob reki Takaze močno narasli gorski potoki, ki so do zadnjega bili brez vode. Trenutno se je začela doba takozvanega malega deževja, ki traja približno mesec dni. Do aprila bo potem lepo, nato pa se bo začelo hudo in dolgotrajno deževje.

Pariz, 13. januarja. o. Meteorološka vest o slabem vremenu v Abesiniji, ki jo je izdal glavni stan italijanske vojske, se mnogo komentira v tukajšnjih političnih krogih. Iz te vesti sledi po njihovem mnenju, da računa Italija že z gotovostjo, da v bližnjem času ne bo prišlo do večjih strateških operacij. Italijanski vladi je to tem bolj prav, ker se med tem pričenjajo nova mirovna pogajanja, pa tudi po zaključku takozvane male deževne dobe bo preostalo le še malo časa za vojevanje, ker bo kmalu nato sledila velika deževna doba. Včeraj je poteklo 100 dni, odkar se je pričela italijansko-abesinska vojna in Italijani ne bodo imeli odsele niti polovice tega časa na razpolago za nova vojaška podjetja proti Abesincem.

Addis Abeba se pripravlja na zračni napad

Addis Abeba, 13. januarja. o. Abesinska vlada je danes po nalogu cesarja izdala proglas na prebivalstvo prestolnice, v katerem daje navodila za obrambo proti italijanskim letalskim napadom. Proglas navaja, da je treba računati s tem, da bodo Italijani izkoristili velike verske praznike, ob katerih se običajno zberejo v prestolnici velike množice naroda, ter da bodo v tem času od 20. do 22. t. m. izvršili velik letalski napad. V proglasu naroča vlada vsem hišnim posestnikom v Addis Abebi, naj takoj zgradi za vse stanovalce svojih

hiš primerna in dobro zavarovana zavetišča, v katera morajo sprejeti tudi enako število tučev, ki se bodo zbrali za praznike v prestolnici. Tudi vlada sama bo dala zgraditi več velikih zavetišč proti letalskim napadom. Sestavi so poseben odbor, ki poučuje prebivalstvo, kako je treba graditi zavetišča.

Kako so Abesinci zaplenili 10 tankov

Addis Abeba, 13. januarja. A.A. Havasov dopisnik iz Desija priobčuje podrobnosti o bitki, do katere je prišlo 15. decembra v pokrajini širi in ki je bila zelo pomembna za nadaljnje prodiranje abesinskih čet. Te podrobnosti kažejo, da so italijanskim četam njihovi lastni tanki najbolj škodovali. Po izpovedbah ujetnikov se je abesinskim vojakom po-

Splošna mobilizacija v Eritreji in Somaliji

Asmara, 13. januarja. o. Vrhovno poveljstvo italijanskih čet v vzhodni Afriki je danes v vsej Eritreji izdalo proglas, s katerim poziva pod orožje vse moške prebivalce te italijanske kolonije, ki so sposobni za vojaško službo. Proglas naglašajo, da se morajo v teku 12 ur javiti pri najbližjem italijanskem poveljstvu vsi moški, stari nad 15 let. Vojaška poveljstva so dobila navodila, da uvrste vse mobilizirance, ki so sposobni za frontno službo, v askarske oddelke, manj sposobne pa v delavske kolonije, da namenajo starejše domačine, ki bodo uvrščeni v frontno službo. Ta ukrep je bil izdan, ker hoče maršal Badoglio za vsako ceno ustaviti nadaljnje prodiranje abesinskih čet na severu. Ker so askarski oddelki, ki so se doslej borili v prvi črti, zelo zmogčimirani, na ojačenja iz Italije pa ni mogoče več čakati, je vrhovno italijansko poveljstvo poseglo po tem ukre-

Grozeč konflikt na Daljnem vzhodu

Moskva, 13. januarja. o. Na zasedanju vesovjetskega centralnega izvršnega odbora je govoril med drugimi tudi vodja vzhodno-sibirske vojske, ki je izjavil: Če nas Japonci napadejo, jim že danes povemo, da jim bomo kopali grobove na njihovih lastnih tleh. Protačen za narodno obrambo je znašal leta 1935. 6 milijard rubljev, a se je ta znesek dejansko med letom povečal na 8 milijard. Stroški za vojsko v letu 1936 bodo dosegli najmanj 14 milijard rubljev.

Dve hudi eksploziji na Japonskem

Tokio, 13. januarja. w. V bližini mesta Fujui je v nekem vlaku eksplodirala zaloga bencina, pri čemer so štiri osebe zgorale. 20 pa jih je bilo hudo ranjenih. Domnevajo, da so imeli bencin s seboj potniki med prtljago in so bili zato tudi vsi aretirani. Na otoku Kiušu so zleteli v zrak ter poslopja neke smodnišnice. Do sedaj so izkopali izpod ruševin 16 mrtvih.

Snežni zameti v Nemčiji

Berlin, 13. januarja. b. V Stuttgartu so snežni zameti povzročili mnogo škodo in prometnih ovir. Dočim je na Bavarskem snežilo, je na Württemberskem tako deževalo, da se razen tega tudi tajal sneg, da so mnoge reke prestopile bregove, v Sigmaringenu je vsa dolina Dunava pod vodo. Tudi pri Ulgu je Dunav prestopil bregove. Bodensko jezero je v zadnjih dveh dneh naraslo za 17 cm, kar pomeni, da se je povečalo za sto milijonov kubičnih metrov vode.

Praški novinar izgnan iz Berlina

Praga, 13. januarja. b. Dopisnik »Prager Tagblatt« je izgnan iz Nemčije, ki jo mora zapustiti v 10 dneh. Utemeljitev berlinskega policijskega predsednika navaja kot razlog za ta ukrep razširjanje neresničnih vesti o notranje-političnih razmerah v Nemčiji. Te vesti bi utegnile škodovati življenjsko važnim interesom Nemčije, obenem pa zastrupljajo mednarodno atmosfero.

Ostavka grškega prosvetnega ministra

Atene, 13. januarja. A.A. Atenska agencija poroča: Prosvetni minister prof. Vlanos je odstopil, ker se ne strinja z vladnim programom o prosvetni politiki. Ostavka je sprejeta.

srečilo samo deino, da so z velikimi silami zadelali izhod iz soteske, kamor so zvalili Italijane z 10 tanki. Videč, da so zašli v past, so se Italijani hoteli umakniti, toda v enem izmed tankov, ki je tvoril zadnjo stražo čete ob vhodu v sotesko, je nastala pokvara, tako da je zadelal izhod in popolnoma onemogočil rešitev iz soteske. Nekki drugi tank se je vnel, Abesinski vojaki so bili v zelo ugodnem položaju in so s puškami del Italijanov pobili, napadajoč jih z boka, nato pa naskočili nanje. Od 1.500 Italijanov se jih je rešilo samo okoli 100. Abesinci so zaplenili 10 tankov.

Nesreča italijanskega letala

Asmara, 13. o. Na letališču pri Masau se je ponesrečil velik italijanski bombardier. Po izvršenem popravilu so se dvignili trije oficirji s podnadrednikom v zrak, da preizkusijo letalo. Iz nepojasnega vzroka je letalo iz višine par sto metrov nenadoma padlo na zemljo in se popolnoma razbilo. Vsi štirje člani posadke so se ubili. Isto letalo je sodelovalo v bojih, pri katerih je padel prvi italijanski letalec. Takrat je bilo letalo močno poškodovano in so ga morali poslati v popravilo, vsi štirje člani posadke pa so bili odškodani.

Ras Desta dobi še 20.000 mož

London, 13. januarja. o. »Daily Telegraph« poroča, da je ras Desta zahteval ojačenja. Cesar je zaradi tega odredil novo delno mobilizacijo in ukazal, naj pošljejo rasu Dasti na pomoč 200.000 mož.

Abesinski protest

Addis Abeba, 13. januarja. A.A. Abesinska vlada protestira proti trditvam italijanske vlade, da Abesinci zlorabljajo Rdečega križa. Dr. Farron, član mednarodnega Rdečega križa, je izjavil, da se je osebno prepričal, da so italijanske trditve netočne in da je rdeči križ razbošen v Abesiniji res samo tem, kamor spada.

Odhod angleških ladij iz Gibraltarja

London, 13. januarja. w. Angleške vojne ladje »Hood«, »Neptun« in »Orion« so iz Gibraltarja odpule v Anglijo, kjer bo moštvo odšlo na kratke dopuste.

Italijansko vojno poročilo

Rim, 13. januarja. A.A. Ministrstvo za prašando je objavilo naslednji kumike št. 95:
Letalstvo je vršilo izvidne polete v Daniklu in sicer v pokrajini Terul. Na ostalih bojiščih ni bilo pomembnejših dogodkov, le na eritrejski fronti so delovale naše patrulje.

Avstrija išče novih poti

Kancelar Schuschnigg bo v četrtek posetil Prago ter se sestal z Benešem in Hodžo

Praga, 13. januarja. d. O potovanju dr. Schuschnigga v Prago, ki mu politični krogi pripisujejo velik pomen, je objavila »Bohemia« daljši članek, v katerem pravi med drugim:

Potovanje avstrijskega zveznega kancelarja v Prago je sicer zasebne značaja, toda kljub temu bo porabil kancelar to priliko tudi za razgovore z merodajnimi češkoslovaškimi državniki. Predvsem ga bo sprejel predsednik republike dr. Edvard Beneš, s katerim bo na poti z ministrskim predsednikom in zunanjim ministrom dr. Hodžom. List poudarja, da je bil napovedani obisk avstrijskega zveznega kancelarja že predmet mnogih komentarjev. Mestoma pa so mu pripisovali napačen pomen. Posej avstrijskega kancelarja ima predvsem gospodarsko-politični značaj. V prvi vrsti gre za ustvaritev zdravega sodelovanja med srednje-evropskimi državami. Pričakovati je, da bodo razgovori uspešni predvsem v tem, da se realizirajo intelektualne in gospodarske pravice sosedstva. Dr. Schuschniggova pot v Prago bo v tem smislu pomenila etapo v nujni novi konsolidaciji Srednje Evrope.

Glade na napovedani obisk avstrijskega zveznega kancelarja je dal praški primator dr. Baxa poročevalcu dunajske »Son-

und Montag-Zeitung« izjavo, v kateri pravi med drugim: Obisk avstrijskega zveznega kancelarja bo v glavnem mestu češkoslovaške republike sprejet s simpatijami in zadovoljstvom. Saj bo po posetu kancelarja dr. Seipla prvič, da šef avstrijske vlade stopi na praška tla. Kot župan glavnega mesta izrekam zveznemu kancelarju dr. Schuschniggu pristočno dobrodošlico in izražam ob tej priliki nado, da se bodo z njegovim posetom prijateljski odnosi, ki vežejo Avstrijo in Češkoslovaško, še bolj poglobili. Čustva povezanosti in vzajemnega razumevanja obeh narodov bodo našla v prisotnosti kancelarja med nami gotovo novo oporo, kar je toliko večjega pomena, ker vežejo obe državi tudi važni gospodarski interesi. Moja iskrena želja je, da bi napravila Praga na avstrijskega zveznega kancelarja najboljši vtis.

Madžarski trgovinski minister v Berlinu

Rim, 13. januarja. AA. Agencija Stefani poroča iz Berlina: Madžarski trgovinski in promet, minister Winkler je prišel v Berlin. Drevi bo imel več razgovorov v nemškem zunanjem ministrstvu, jutri se bo pa sestel s predsednikom nemške Reichsbanke in z državnim komisarjem za kmetijstvo.

Kratek obisk rumunskega kralja v Beogradu

Beograd, 13. januarja. d. Včeraj ob 9. dopoldne je prišel v Beograd v spremstvu svoje suite Nj. Vel. rumunski kralj Karol z Nj. Vis. prestolonaslednikom Mihailom ter se je čez dan udeležil lova, ki ga je priredila visokim gostom na čast Nj. Vel. kraljica Marija v Petroviču. Lova so se udeležili Nj. Vel. kralj Karol, Nj. Vis. prestolonaslednik Mihail, Nj. Vel. kraljica Marija, Nj. Vis. knez namestnik Pavle, grof Tering, predsednik vlade dr. Milan Stojadinović in ekselencija Mochovi. Ob 23.30 je Nj. Vel. kralj Karol zopet odpotoval s svojim sprem-

stvom nazaj v Rumunijo. Sprejema so se udeležili Nj. Vel. kralj Peter, Nj. Vel. kraljica Marija, Nj. Vis. knez-namestnik Pavle, predsednik vlade dr. Milan Stojadinović, dvorna dama ga. Šverljugova, minister dvora in maršal dvora, na postaji pa so se poslovili Nj. Vel. kraljica Marija, Nj. Vis. knez-namestnik Pavle, kraljevske namestnik dr. Stanković in dr. Perović, predsednik vlade, notranji minister, vojni minister, prometni minister, dvorna dama ga. Šverljuga, minister dvora in maršal dvora.

Sklicanje skupščinskih odborov

Beograd, 13. januarja. AA. Predsedniki skupščinskih odborov za prošnje in pritožbe, za proučitev predloga zakona o gospodarskih zadrugah in za proučitev trgovskega zakonskega predloga, so napovedali seje svojih odborov takole: 15. t. m. ob 10. predpoldne odbor za prošnje in pritožbe in odbor za proučitev trgovskega zakonskega predloga, in 16. t. m. ob 16. za proučitev zakonskega predloga o gospodarskih zadrugah. Naprošajo se vsi člani teh odborov, da zanesljivo pridejo na napovedane seje.

Glavni prosvetni svet

Beograd, 13. januarja. o. Danes se je pričelo zasedanje glavnega prosvetnega sveta. Današnji seji je prisostvoval tudi prosvetni minister dr. Dobrivoj Stošović. Minister je izjavil, da se mora glavni prosvetni svet tako reorganizirati, da se bo mogel posvetiti važnim šolskim in prosvetnim vprašanjem, ki zahtevajo vselej čim hitrejšo odločitev. Treba je vzdrževanje ljudske šole postaviti na drugo podlago. Učitelji morajo biti pionirji prosvete. V vprašanju pouka je bil že storjen korak naprej z razpisom natečaja za učbenike za nacionalne grupe predmetov.

V prosvetnem ministrstvu leži okoli 60 prošenj za otvoritev novih srednjih šol. Za enkrat teh prošenj še ni mogoče ugodno rešiti. Vprašanje pa je vsekakor aktualno in ga bo treba prej ali slej urediti.

Budisavljevićeve konference v Beogradu

Zagreb, 13. januarja. o. V Zagreb se je vrnil prvak bivše SDS dr. Srdjan Budisavljević, ki je v Beogradu imel več konferenc z zastopniki srbske izvenparlamentarne opozicije. Na teh konferencah so bila razčiščena razna interna vprašanja ter je bil dosežen načelen sporazum o nadaljevanju razgovorov med delegati KDK in srbske izvenparlamentarne opozicije. Razgovori se bodo nadaljevali v Zagrebu še pred koncem tega meseca, bržkone okrog 25.

Dr. Budisavljević je v Beogradu obiskal tudi prvaka radikalne stranke in člana odbora Mišo Trifunovića. Do sestanka je prišlo baže z znanjem Ljube Davidovića in Joce Jovanovića.

Otvoritev železnice Veles - Prilep

Beograd, 13. januarja. o. V nedeljo bo slovesno otvorena nova normalnotirna proga Veles-Prilep. Otvoritvi bodo prisostvovali prometni ministri Spaho, minister za zgradbe dr. Kožul in minister dr. Miha Krek.

Dovoljena bolgarska lista

Beograd, 13. januarja. AA. Z odlokom notranjega ministrstva od 13. januarja t. l. je dovoljeno uvažati in razširjati v naši državi bolgarska lista »Mir« in »Utroc«.

Marlene Dietrich v Pragi

Praga, 13. januarja. AA. Semkaj je prišla znana filmska igralka Marlene Dietrichova.

Beleške

Minister Djura Janković o nesoglasjih v JRZ

»Vreme« objavlja izjavo ministra za šume in rudnike G. Djura Jankovića, ki jo je dal v Negotinu o priključitvi in odnosih med izvršnim odborom JRZ in glavnim odborom bivše radikalne stranke. G. minister je rekel:

»V okviru radikalne stranke so se zelo često ponavljali razni notranji spori ves čas odkar obstoji. Pri teh sporih so vedno zmagali oni strankini prevlaki, ki so se najbolj držali strankinega programa. Resnica je, da so se pojavile tudi sedaj neke neprilike, ki so izzvale nesporazum med izvršnim odborom JRZ in nekaterimi osebami. Ti spori pa so brez načelne važnosti. Danes ne more nihče postavljati vprašanj, ali naj gre s politiko vlade, ali pa s politiko glavnega odbora bivše radikalne stranke, ker sploh ne gre za dve različni politiki. Do kongresa ima v JRZ vrhovno oblast izvršni odbor, kateremu se morajo pokoravati vsi pristaši JRZ.«

Zanimiva italijansko-francoska polemika

Rektor katoliške univerze v Milanu, p. Gemelli je napisal, poln patriotskega oporenja proti »sankcionistom«, v reviji »Vita e pensiero« daljši članek, v katerem je dokazal, da sta »Francija in Anglija pričeli 1914. leta vojno, ki je pokopala ali pohabila na milijone ljudi«. Učenemu milanskemu duhovniku odgovarja sedaj francoski tisk ter ga vprašuje, kako se je mogla deset mesecev pozneje priključiti Italija v svetovni vojni Angliji in Franciji, če sta bili ti dve izzvali svetovno klanje. Ako sta grešili Anglija in Francija, potem je še mnogo večji greh Italije, ki je imela deset mesecev časa za premišljanje in odločitev. Ta greh je tem večji, ker je zgodovinska resnica, da je napram Italiji bil Berlin v resnici zelo popustljiv ter je pritiskal na Avstrijo, naj sprejme italijanske zahteve.

Po mišljenju francoskega tiska je napravil oče Gemelli prav slabo uslugo svoji domovini v času, ko potrebuje bolj kakor kdaj francosko prijateljstvo. Italijanski prelat, ki je rektor ene glavnih katoliških univerz v Italiji, je očitno pozabil v svojem rodoljubnem navdušenju, da je Francija danes edina velesila, ki ima še vsaj nekaj razumevanja za težnje in potrebe italijanskega naroda.

Minister dr. Krek o političnem položaju v Sloveniji

Nedeljsko »Vreme« priobčuje izjavo ministra brez portfelja dr. Kreka o vtihih, ki jih je dobil na svojih shodih v Sloveniji. Med drugim je g. minister rekel: »Vsi shodi so pokazali, da je ljudstvo v Sloveniji zbrano v JRZ. Dr. Korosec uživa neomejeno zaupanje naših narodnih mas, ki enodušno izjavljajo polno sočlastnost s programom in delom vodstva JRZ ter še prav posebej z gg. dr. Korosecem in dr. Milanom Stojadinovićem.

To pot sem imel vsa zborovanja na Dolenskem, kjer so mačkoveci poskušali organizirati svoj pokret ter zmanjšati moč JRZ. Izkazalo se je, da ta akcija ni prav nič uspešna. Ni resnica, da se shod v Metliki ni mogel vršiti. Vest »Politike« o tem je popolnoma netačna. Vesti »Politike« so že ponovno pokazale neko tendenco ostrino napram JRZ in drugim našim organizacijam v Sloveniji. V Metliki sem govoril na javnem shodu kar dve uri skupaj ter so se ljudje po govoru vsi zadovoljni razšli.

Obšel sem vse sreze, o katerih govorim, da so ogroženi od mačkovec, ter ugotovil na licu mesta, da stoje ti slovenski srezni strnjeno v taboru JRZ in da odklanjajo vsako misel na to, da bi se priključili dr. Mačkovecu hrvaškemu pokretu.

Problem razdolžitve

V Subotici je bilo v nedeljo zborovanje dolžnikov, na katerem je bil glavni govornik minister za gradnje dr. Marko Kožul, ki je izjavil med drugim:

Tako zvani pokret dolžnikov je segel že preko vse države. Danes je to že pokret, s katerim se mora resno računati. Denar mora priti v pošlene roke, ker more samo tako uspešno vršiti svoje veliko poslanstvo. Pri nas vlada egoizem kapitala. Danes je ekvivalenta do 2 milijardi denarja, ki je tako odtegnjen gospodarstvu. Najprej so odirali ljudstvo a prevlečkami obrestmi, sedaj pa skrivajo denar in škodujejo tako našemu gospodarstvu. Vrniti se moramo v tiste čase, ko smo se zadolžili, to pa na ta način, da povisamo cene poljedelskih proizvodov na višino dobe, ko so kmetje najemali svoje dolgeve. Potem ne bo treba štati dolgov, ker jih bodo kmetje z lahkoto plačali. Ako se to ne zgodi, potem se morajo dati vsem dolžnikom brez razlike enake ugodnosti, kakor jih imajo kmetje s kmetstvo zaščito. Narodna skupščina mora takoj pristopiti k reševanju tega vprašanja s primernimi zakoni!

Sestanek slovenskih mačkovec na Hrvaškem

V nedeljo se je kakor poročajo zagrebški listi, vršila v Čakovcu konferenca zaupnikov pristahev dr. Mačka iz nekaterih slovenskih srezov, zlasti iz pujskega, ljutomerskega in obeh prekmurskih. Konferenci je predsedoval čakovski odvetnik dr. Ante Odlič, ki je imel obširno poročilo o političnem položaju ter načrtih dr. Mačka glede bodoče akcije v Sloveniji. Konferenca se je med drugim udeležilo 15 delegatov iz ljutomerskega sreza, 8 iz pujskega, 6 iz lendavskega, 10 iz murskobožanskega sreza. Konferenca je trajala nekaj ur.

Volitve v Franciji

Pariz, 13. januarja. o. V dobro poučenih krogih zatrjujejo, da bo vlada na svoji jutrišnji seji sklepala o razpisu novih parlamentarnih volitev. Po informacijah v vladnih krogih bo najbrže sprejet sklep, da se razpišejo parlamentarne volitve za 26. april, potrebne ožje volitve pa za 2. maj.

Prednjeazijski blok

Združitev prednjeazijskih držav po zgledu Balkanske zveze v svrhu enotnega nastopa v mednarodni politiki

Ankara, 13. januarja. o. V poučenih političnih in diplomatskih krogih zatrjujejo, da bo v najkrajšem času podpisan med Turčijo, Perzijo, Irakom in Afganistanom pakt o nenapadanju in medsebojni pomoči po vzgledu pakta Balkanske zveze. Pobudo za ta pogajanja, ki se bližajo koncu, je dal Turčija, ki se je pri tem sklicevala zlasti na primer Balkanske zveze in Male antante, ki sta dosegle v mednarodnem svetu zavirljive uspehe. Neposredni vzrok za sklenitev takega pakta pa je bila italijansko-abe-sinska vojna v vzhodni Afriki in grožnji

konflikt, ki bi zaradi tega lahko nastal na bližnjem vzhodu in ob Sredozemskem morju. V vseh glavnih točkah je že dosežen sporazum in sedaj samo še sestavlja besedilo pakta samega. Pakt bo svečano podpisan v začetku februarja v Bagdadu, kjer se bodo pri tej priliki zbrali k redni konferenci vsi štirje zunanji ministri, da skupno prouče mednarodni politični položaj ter zavzamejo enotno stališče. Prednjeazijski blok bo navezal najtesnejše stike z Balkansko zvezo in Male antanto ter bo tako postal važen činitelj miru in prodnji Aziji.

Obletnica posaarskega plebiscita

Saarbrücken, 13. januarja. w. Vee Posarje je bilo danes v znamenju obletnice lankega plebiscita o zopetni priključitvi k Nemčiji. Najbolj pomembna je bila svečanost v mestu Saarhaus, ki je danes s priključitvijo v štirih okoliških občin dobilo novo nemško ime Saarlautern. Manifestacijam je tamkaj prisostvoval državni minister dr. Frick, ki je v svojem govoru orisal zgodovinski razvoj

Posarja in razmerje po vojni ter poudarjal, da je bila lanska nemška zmaga pri plebiscitu tudi ogromnega pomena za Hitlerjevo politiko. Minister dr. Frick je obiskal v teku dneva tudi posaarskega prestolnika, kjer je bilo veliko zborovanje narodno-socialistične mladine, na katerem je imel propagandni govor.

Zagrebska zdravniška afera pred sodiščem

Zagreb, 13. januarja. o. Pred okrožnim sodiščem se je vršila danes razprava proti nekemu zdravniku, ki je v zvezi z znano zagrebsko zdravniško afero obtožen zaradi nedovoljenega izvajanja splavov. Za proces je vladalo ogromno zanimanje ne samo v zdravniških krogih, marveč zlasti tudi v ženskem svetu. Zdravnik je obtožen, da je brez utemeljenih razlogov izvršil splav na neki pacientki, a pri tem postopal tako nepravilno, da je zagrešil njeno smrt. Kot priče in strokovnjaki zaslišani zdravniki so podali različna mnenja. Dočim so eni podali o obtoženci najboljše mnenje in odlično ocenili njegove strokovne sposobnosti ter opravičevali njegovo postopanje, so drugi smatrali, da ni postopal pravilno ter da je s premojo skrbnostjo zagrešil smrt pacientke. Temu mnenju se je pridružil tudi zagreb-

ška medicinska fakulteta. Na današnji razpravi je bil dokazni postopek končan in do sodbe razgladeno pismo. Od razsodbe bo odvisno tudi nadaljnje postopanje zdravniških sormice, ki čaka na klad sodne razprave.

Državni tožilec se je v svojem govoru skliceval pred vsem na mnenje medicinske fakultete. Branitelj pa je poudaril, da gre v tem procesu le za borbo med zastopniki posameznih medicinskih teorij. Smrt pacientke je nastopila po nesrečnem neključu in jo zdravnik sam globoko obžaluje. Zaradi tega pa ga tudi ni mogoče klicati na odgovor, posebno še, ker ni šlo za koristoljubje ali za obrtno izvajanje inkriminirane operacije. Za zdravnika govori tudi dejstvo, da se mož pokojne pacientke ni priključil kazenskemu postopku. Sodba bo objavljena v ponedeljek.

Gruzini hočejo proč od Rusije

Varšava, 13. januarja. o. V gruzinski sovjetski republik je bila alarmirana vsa policija in vse vojaške posadke, ker se je začel razvijati velikopotezno zasnovan pokret za odcvetp Gruzinije od zveze sovjetskih republik. Na čelo tega pokreta je stopil Simun Badža, znani voditelj Gruzincev, ki je bil pred štirimi leti zaradi silne akcije obsojen na dosmrtno ječo. Pred kratkim je pobegnil iz zapora v Tiflisu, pribežal domov in takoj pričel novo akcijo za osvoboditev Gruzinije izpod komunističnega jarma. Organiziral je svoje pristaše v četniške oddelke, ki sedaj po vsej deželi napadajo sovjetske oblasti in preganjajo komunistične funkcije. Ker uživa povsod podporo prebivalstva, mu oblasti kljub najstrožjim ukrepom ne morejo priti do živga.

Hauptmanova justifikacija odgodena

Trenton, 13. januarja. d. Kakor je bilo že objavljeno, je amnestijsko sodišče v New Jersey odklonilo Hauptmannovo prošnjo za pomilostitev, zaradi česar bi moral biti 17. januarja usmrčen na električnem stolu. Sedaj je guverner Hoffmann odredil, naj se usmrtni odgodi za 30 dni, da se omogoči nadaljnje razjasnitve ugrabitve in smrti Lindberghovega otroka. Obstojna namreč namera, da se ponovno zasliši oni Condon, ki je bil edini Lindberghov posredovalec pri izročitvi odkupnine. Guverner Hoffmann izjavlja, da mora Condon bržkone mnogo več vedeti o ugrabljenju, kakor pa je doslej izpovedal oblastem. Na guvernerjevo zahtevo je bila za Condomom, ki se nahaja na potovanju v Južni Ameriki, izdana tiralica.

Huda avtomobilska nesreča v Avstriji

Dunaj, 13. januarja. V soboto zvečer se je pripetila v bližini Maria Zella huda avtomobilska nesreča. Skupina članov takozvanih heimwehrovrskih udarnikov se je odpravila z avtomobilom na neko politično zborovanje. Cesta je bila poledenela in šofer jih je opozarjal na nevarnost, vendar jih skušal odvrtiti od njihove namere. Vendar so se končno odločili za odpustitjo. Na nekem ovinku je avto spodenjlo in ga zagnalo čez rob ceste v potok. Avto se je prevrnil in pokopal pod seboj vse potnike. Le dva sta se rešila, šest pa jih je utonilo. Med njimi je bil tudi pater Benedikt Kröpfer, sošolec zveznega kancelarja dr. Schuschnigga za njegov osebni prijatelj. Obgati, ki so bile kmalu obveščene o nesreči, so takoj odredile reševanje akcije in se ponoči so dvignili avtomobil iz potoka. Dva potnika sta bila huda poškodovana, ostalih pa ni bilo več mogoče rešiti, ker so med tem že podlegli poškodbam.

Poplave v Franciji

Pariz, 13. januarja. AA. Havas poroča: Zaradi hudih nalivov v zadnjih 48 urah v pariški pokrajini je Seina zopet narasla. Po mnenju strokovnih krogov ne bo zaočkrat ni nevaren.

Mati zgorela z osmimi otroki

London, 13. januarja. AA. v dunajskem okraju mesta Tildesley v lanchesterski grofiji je izbruhnil strahovit požar. V neki hiši je zgorela mati z osmimi otroki. Oče se je rešil s skokom skozi okno.

Moč angleške vojske

Pariz, 13. januarja. AA. »Matin« priobčuje podatke o številčnem stanju urede angleške vojske, ki je za 21.000 oseb manjša ko skupno osebje ene izmed večjih železniških družb v Veliki Britaniji. Železniška družba L. M. S. Railways ima 220.220 uradnikov in nameščenecv, redna angleška vojska pa šteje 201.515 oficirjev, podoficirjev in vojakov.

Zaprtje, nenormalno

razpadanje in gniloba v črevesju ponehja po uporabi naravnih

FRANZ-JOSEFOVE

grenice.

Ogl. reg. št. 2455/35

Na Dunaju aretiran Jugosloven

Dunaj, 13. januarja. d. Pred dvema tednoma se je javil pri dunajski policiji mlad človek, ki je izpovedal, da je prišel iz Madžarske skrivaj brez potnega lista v Avstrijo. Prosil je za prenočišče, ker je bil brez vsakih sredstev. Izpovedal je, da je 33-letni čevljarški pomočnik Vladimir Baklajić iz Klanca, sreza Brloga v Jugoslaviji. Politijska preiskava je dognala, da išče nekega Vladimirja Baklajića, ki je od l. 1927 beograjska policija zaradi dveh hudih zločinov. Ta Baklajić je meseca novembra l. 1927 sodeloval pri umoru kaplana Zivodarja Grunja ter je bil soudeležen nekaj tednov kasneje v vasi Lubi pri Beogradu pri drznem roparskem napadu na popa Ivana Dukovića. Aretiranec je trdovratno zanikal, da bi bil v zvezi s tema zločinoma, ker pa je bila finalni jugoslovenske policije priložena fotografija, ki je popolnoma slična njemu, ni nobenega dvoma, da gre res za zasledovanega zločinca. Pri Baklajiću so našli tudi dokumente na ime Edvarda Hutterja, kateremu so dokumenti res izginili l. 1932. Sedaj skušajo ugotoviti, kje se je Baklajić mudil v zadnjih mesecih. Gotovo je, da se je moral pod imenom Peter Žekov lani meseca septembra zagovarjati pred sodiščem v Kremusu zaradi goljufije. Na Zg. Avstrijskem iščejo tudi od meseca novembra dalje zaradi drznega vloma v samostan Reinbach nekega Zekovića. Ni izključeno, da je tudi to Baklajić.

Vremenski pregled

Evropa: Depresija nad severno in vzhodno Evropo, visok pritisk na južno, prevladuje oblačno po vsej Evropi, mestoma dež in sneg. Temperatura je padla v Srednji Evropi. Jugoslavija: Oblačno po vsej krajlini, samo v vardarski banovini se je deloma zjasnilo. Deževalo je na severovzhodu. Temperatura je padla povsod razen v Primorju. Peč —1, Sibenik 16.

Novosadska vremenska napoved za danes: Prevladovalo bo oblačno, dež in sneg. Zjasnilo se bo mestoma na severozapadu, temperatura bo še padla.

Dunajska vremenska napoved za torek: Zopet poslabšanje vremena ob severozapadnih vetrovih. Po jasnih krajih ponoči mraz, podnevi v nižinah še južno. V dveh ali treh dneh morda sneg.

PET KNJIG ZA 20 DIN vam da edino Vodnikova družba

Špekulacije z življenjem in smrtjo

Kmetijska eksportna zadruga pred mariborskim malim senatom

19.000 ljudi oškodovanih po neverjetnih zlorabah

Maribor, 13. januarja.

Slednjič je prišla v zaključno sodno fazo zadeva »Kmetijske eksportne zadruge«, ki je svojčas povzročila toliko razburjenja. Kakor znano, je bila zadruga v februarju 1932. razpuščena, nakar so Ignacij Kristofič, Franc Kenda in pokojni Matija Žunkovič ustanovili v Zagrebu slično zadrugo z nazivom »Edinost«. Zaradi »Edinosti« sta bila obsojena Kenda na 4, Kristofič pa na 3 leta težke ječe, dočim je Matija Žunkovič umrl v preiskovalnem

zaporu. Kristofič in Kenda sta prestala kazni v Lepoglavu. Nedavno so ju prepeleli v Maribor, kjer se je danes raziskovala zadeva, ki je prizadela okoli 19.000 oseb.

Na zatožni klopi so sedeli danes 33 letni posestnik Ignacij Kristofič iz Bukovca pri Ptuj, 50 letni Franc Kenda, zasebni uradnik, doma iz Bovca, ter 48 letni trgovec Ivan Wolfond iz Maribora, ki pa je obtožen le zaradi nekaterih meničnih nepravilnosti.

Obsežna obtožnica pripoveduje...

Od »Splošne ekonomske zadruge« preko »Kmetijske ekonomske zadruge« in »Amintrades« do »Kmetijske eksportne zadruge«.

V silno obsežni obtožnici se obravnava ves obširni material ki se nanaša na delovanje glavnih obtožencev. Iz vsebine obtožnice povzemamo v kratkem:

Kristofič in pokojni Žunkovič sta milila, da bosta prišla najlažje do denarja z ustanavljanjem raznih zadrug. Že leta 1927. sta ustanovila v Račah pri Mariboru »Splošno ekonomsko društvo«, ki je leta 1930. prešlo v likvidacijo. Zatem sta ustanovila zadrugo z neomejeno zavezo, tako imenovano »Kmetijsko ekonomsko društvo«, ki je poslovalo z nakupom in prodajo krompirja in čevljev. Toda že naslednje leto je društvo prešlo v likvidacijo. Toda nista odnehala. Junija 1931. sta osnovala društvo »Amintrades« s podnaslovom »Kmetijska eksportna zadruga« in s sedežem v Račah. Tudi s tem ni šlo. Napolnili sta ustanovila še četrto zadrugo »Kmetijsko eksportno društvo« z. o. z., ki je imela najprej svoj sedež v Račah, pozneje pa v Mariboru in ki je bila pravilno protokoliрана pri sodišču, kar »Amintrades« ni bila. Do uspehov četrte zadruge je obema pripomogel v glavnem obtoženec Franc Kenda, ki ni prevzel pri zadruzi nikakršne funkcije, ampak je bil pri njej samo nastavljen kot pisarniški ravnatelj. Kmetijska eksportna zadruga je bila registrirana pri sodišču dne 18. avgusta 1931. V začetku obstoja se je zadruga bavila z likvidacijo prejšnjih zadrug. Kmalu pa se je v okviru zadruge razvila posebna akcija, ki je šla pod firmo podporna sekcije Kmetijske eksportne zadruge. Ta sekcija si je postavila nalogo, nuditi svojim zadrugnikom posebne koristi z uvedbo zavarovanja za primer smrti in ognja. Intenzivneje je začela ta sekcija delovati novembra 1931.

Podporna sekcija...

Večji razmah je dosegla zadruga, ko so se za zavarovanje za primer smrti osnovali posebni zavarovalni razredi, katerih je bilo 6. 5. in 6. razred sta dobila samostojni pravilnik. Pristojbine, ki jih je moral zavarovanec plačati, loči pravilnik v pristopne in tekoče pristojbine. Pristopne se delijo na vpisnine, pristopnino, upravne stroške in znesek ki predstavlja 10 posmrtnin. Višina teh pristojbin znaša od 33 Din v prvem razredu pa do 453 Din v šestem razredu. Zavarovalna vsota pa je znašala v posameznih razredih od 1000 Din v prvem razredu do 36.000 Din v šestem. Število zavarovancev pa ne bi smelo v posameznem razredu presegati 2000. V pravilniku stoji, da je namen oddelka za posmrtnino zagotoviti svojim članom gnotno podporo za primer smrti bližnjih sorodnikov ali drugih oseb, ki so v njihovi oskrbi, ali v skupnem gospodarstvu. V posameznem razredu je mogla biti ista oseba zavarovana samo enkrat, pač pa v vsakem izmed šestih razredov. Vsak član je lahko prijavil v vsakem razredu po več oseb. Karenčne dobe pravilnik prvotno ni predvideval. Pozneje so funkcionarji zadruge izstavljali sprejemne liste šele 6 tednov po plačilu pristojbin, tako da je na ta način nastala šestdesetstopenjska karenčna doba. Do začetka 1. 1932. se sploh ni zahtevala nikakršna zdravniška izjava glede zdravja zavarovane osebe. Ustanovile so se podružnice v Zagrebu in Novem Sadu. Pričela se je obsežna agitacija, da je število prijavitelj že 6. februarja 1932. doseglo številko 17.170.

»Zlati dež«

ki je sledil, je spravljal ustanovitelje zadruge iz ravnotežja. Nekaj prijateljev v Zagrebu je pisal tedaj Kendo, da mu gre »briljantno«. V obtožnici se ugotavlja, da je vodil obtožence pri poslovanju goljufiv namen, kajti zavarovanje kakršno so uvedli, je v nasprotju z društvenimi pravili. Podporna sekcija s svojimi pravilniki sploh ni bila nikdar protokoliрана in razen tega so se ti pravilniki po prilikah menjavali. Poslovanje sekcije pa tudi s pravilniki ni bilo vedno v skladu. Poverjeniki so imeli posebno navodila. Tako se je v navodilu za poverjenika št. 310. navajalo, da je zavarovana oseba »lahko stara tudi 100 let.« V nekem pismu v Francijo z dne 21. decembra 1931. pa pišejo zadrugini funkcionarji, da mora biti zavarovana oseba sama v toliko zdrava, »da lahko hodi«. Posledice niso moge izostati. V več primerih so zavarovali osebe, ki so bile resnično že na smrtni postelji. Špekulante so zavarovali tuje osebe, od katerih so mnoge poznali samo po tem, da bodo kmalu umrli. Tako se je zgodilo,

da je nekdo zavaroval 18 najstarejših oseb iz cele župnije.

Špekulacije s smrtjo so prinesle nedogledne posledice. Odstotek umrljivosti je znašal v prvih 4 razredih v razdobju 97 dni 16%, kar da letno 60%. Jasno je, da bi moralo priti v kratkem do poloma. Računska baza zavarovanja je bila takšna, da bi se aparat, ki so ga obtoženci spravili v tek, moral v kratkem času sam od sebe ustaviti.

Tudi se je ugotovilo, da je večina izplačanih posmrtnin izračunana napačno. Pri tem so obtoženci delali v škodo zavarovalateljev. Pri izplačilu zavarovalnine ni bilo merodajno člansko stanje na dan smrti ali dan sprejema, ampak so se izplačale posmrtnine, ki niso v skladu ne z enim, ne z drugim članskim stanjem. Namesto 1.570.000 Din je Kmetijska eksportna zadruga v dobi svojega obstoja za 176 smrtnih primerov izplačala komaj 276.577 Din, prispevkov pa je prejela 4.371.017.50 Din.

Za sebe so lepo skrbeli

Pokojni Žunkovič in Kristofič sta jemala iz blagajne mesečno plačo po 2.500 Din. Dohodki so bili v resnici še večji. Kenda je imel isto plačo, razen tega pa še 12% čistega dobička. Našel pa se je tudi osmutek, v katerem si Kenda določa mesečno plačo na 10.000 Din in razen

Kako se zagovarjajo obtoženci

Točno ob 9. se je pričela razprava v dvorani št. 53. Pred mali senat, ki mu je predsedoval s. o. s. dr. Tombak, so stopili vsi trije obtoženci. Kristofič in Kenda je prestana kazni precej izdelala in sta oba precej shujšana. Kenda je sedel na zatožni klopi v obleki kaznjencev. Upnike je zastopal pri obravnavi upravitelj konkurznega posesta odvnetnik dr. Snuderl, Kenda dr. Rapotec, Kristofiča dr. Faninger, Wolfonda dr. Pernat.

Najprej: Kristofič

Po uvodnih formalnostih je pričel predsednik dr. Tombak zasliševati obtoženega Kristofiča. Tih in mirno je Kristofič podal pregled zaporednega snovanja zadrug, pri katerih je vodilno sodeloval. V zvezi z Kmetijsko eksportno zadrugo je omenil, da je bil prvotni namen zadruge samo eksport. Ker pa zadruga ni imela sredstev, se je ustanovila podporna sekcija, ki ji je Kristofič sicer predsedoval, ni pa sodeloval pri sestavi pravilnika. Prevzel je samo predsedstvo podporne sekcije, ki pa ni bila registrirana pri Trgovskem sodišču. Glede dveh ponarejenih menic, o katerih je tudi govoril v obtožnici in s katerima v zvezi se je tudi Wolfond znašel na zatožni klopi, je Kristofič zatrjeval predsedniku, da o teh ponarejenih menicah nič konkretnega ne ve, ker da ni pri ponarejanju sodeloval, in da tudi ni vedel, da bi mogli podpisati biti ponarejeni. Nato pa je predsednik dr. Tombak omenjal, pobijajoč obtožencev zagovor, da je moral pač biti precej moralne pokvarjenosti, da so potem, ko so v Mariboru prevarili ljudi za tolike zneske, šli še v Zagreb in tam osnovali novo takšno zadrugo.

Nato je prišel na vrsto obtoženec Wolfond. Ničesar ni vedel o tem, da bi mogli biti podpisani ponarejeni na menicah, ki mu jih je bil predložil pokojni Žunkovič. Tudi je Wolfond vzemirno sprejel, zakaj ga z vso to zadevo spravljajo pred sodišče, ko ima sedaj službo in ko ni na njegovi strani niti najmanjša krivda.

Spot je sledilo zasliševanje Kristofiča, ki je navajal, da je imel pri Kmetijski eksportni zadrugi samo 2000 dinarjev mesečne plače in da so vsi ostali zneski, ki jih je prejel in ki se navajajo v obtožnici, šli na njegov račun kot nekakšno posojilo, odnosno predjem na račun njegove plače. Nadalje je predsednik očital Kristofiču, da so se vse manipulacije vršile namenoma in da je pač to njihov največji zločin, da so osnovali novo zadrugo »Edinost« v Zagrebu, ko jim je oblast prepovedala poslovanje Kmetijske eksportne zadruge v Mariboru. Dejal je, da so ogoljufali v Zagrebu ogromno število zavarovancev za okroglo 2 milijona dinarjev, v Mariboru pa so »kasiirali« nad 4 in pol milijona dinarjev.

Kendov zagovor

»Povejte nam«, je predsednik nagovoril Kendo, »kje ste se seznanili z Žunkovičem in Kristofičem in pod kakšnimi pogoji ste

tega 5% od vseh pristopnih pristojbin in 50% od čistega dobička, tako da bi znašali Kendovi prejemki pri zadrugi več 100.000 dinarjev mesečno. Sprito tega je jasno, da je določba vzadružinem pravilniku, da funkcionarji ne prejemajo plač, imela samo ta namen, da se doseže davčna prostost za družinskih poslov. Razen tega so dvignili pokojni Žunkovič, Kristofič in Kenda 29. januarja 1932. iz zadrugnega premoženja 300.000 dinarjev ter si med seboj razdelili vsak po 100.000 Din. Razen tega je razvidno, da so vsi trije obtoženci izdali za svoje osebne namene 115.209 dinarjev. Iz dohodkov četrte zadruge so tudi likvidirali prve tri zadruge. Ni bilo mogoče ugotoviti, koliko denarja je prišlo v dnevno blagajno. V obtožnici se navaja, da so si imenovani trije prilastili od začetka poslovanja pa do začetka marca 1932. okoli 800.000 dinarjev zadrugnega denarja. Od že navedenih 300.000 dinarjev je Kenda vrnil zadruzi ves svoj delež v znesku 100.000 Din, Kristofič 90.000 Din, Žunkovič pa 75.000 Din. Toda podjetnost je šla še dalje. Z zadrugnim denarjem so kupili na svoj račun Podravsko tiskarno v Mariboru za 495.000 Din. Imeli so očividni namen, obdržati tiskarno v svojih rokah ter jo izkoriščati v lastne namene. Vse to je dalo banški upravi povod, da je dne 4. marca 1932. odredila likvidacijo podporne sekcije Kmetijske eksportne zadruge. 19. aprila 1932. je sledil razpust in postavitve vladnega komisarja. Imenovani trije glavni eksterji pa so sikidali še po likvidaciji podporne sekcije občni zbor, na katerem so si dali votirati po 100.000 Din nagrade. S tem so hoteli že omenjenemu dvigu po 100.000 Din dati zakonito podlago. Neskladnost poslovanja podporne sekcije s pravili ter postopanja pri zavarovalnih poslih z zadruginimi pravilniki, nemogoča računsko podlaga zavarovanja, razpolaganje z zadrugno imovino v lastne svrhe, vse to vodi v smislu obtožbe do zaključka, da je bilo vse to delovanje podporne sekcije Kmetijske eksportne zadruge preračunano na prevaro.

sprejeli službo ravnatelja pri Kmetijski eksportni zadrugi?

»Z Žunkovičem in Kristofičem sem se seznanil ob neki priliki v Mariboru. Žunkovič me je pričel nagovarjati, naj bi mu pomagal pri trgovini s sadjem, s katero se je že takrat počela Kmetijska eksportna zadruga. Obljubil mi je nekaj plače in sprejel sem službo pri KES. Toda kupčija ni šla. Za svojo osebo sem bil prepričan, da bo zadruga kmalu zaspala. Nekega dne pa je prinesel Žunkovič na dan pravilnik o posmrtninah in o zavarovanju proti požaru. Takrat mi je bila poverjena služba organizacije in aktivizacije teh zavarovalnih poslov, dočim je bil Kristofič predsednik takozvane podporne sekcije. Žunkovič pa tajnik, blagajnik in knjigovodja.

»Kako to, da so posli tako naglo naraščali?«

»Zadruga je imela takrat ogromno število akviziterjev, pravilnik pa je bil tako sestavljen, da je »vlekel«. Odkrita pa priznam, da nikdo izmed nas ni iz početka mislil, da bodo iz vsega tega nastali milijoni. Pričeli smo z organizacijo sredi novembra, konec januarja pa smo že imeli toliko dela, da ga nismo več zmogli. Kupili smo Ažbetovo tiskarno in pozneje tudi Srečovo hišo za 1.600.000 dinarjev.«

»Koliko pa ste zaslužili za svoje delo pri zadrugi?«

»Po pogodbi, ki sem jo bil sklenil z Žunkovičem, sem od početka prejel za svoje delo 2.500 dinarjev mesečno. Določila pa sva tudi, da mi bo pripadlo 50% čistega dobička od vseh poslov. Pozneje pa sem provizijo znižal sam na 12%.«

»Povejte nam odkritosrčno,« je poudaril predsednik, »koliko denarja ste odnesli zadrugi, saj je splošno znano, da ste vi največ zaslužili!«

»Če bi bil odnesel to, kar mi je pripadalo po pogodbi z Žunkovičem, potem bi moral odnesti najmanj dva milijona dinarjev.«

»Kaj pravite vi o pokojnem Žunkoviču?«

»Pokojni Žunkovič je bil brihtna glava. Spoznal se je na vse in si je vedel pomagati v vsaki stiski. Že več let pred ustanovitvijo KES se je Žunkovič bavil s takimi problemi. Pravilnik o zavarovanju je sestavil sam. V tem pogledu sicer ni bil strokovnjak, a zelo prebrisan.«

Zastopnik upnikov

Nato je sledilo zasliševanje odvnetnika dr. Snuderla, ki je bil zaslišan kot upravitelj konkurznega mase in izvedenec. V svojih izjavah je podal točen pregled zadruginega poslovanja. Nemalo zabave med številnimi poslušalci je zbudila njegova karakterizacija glavnih akterjev Kmetijske eksportne zadruge. O Kendi je dejal, da je bil »navihane« o pokojnem Žunkoviču da je bil »fenomenalen človek«, o Kristofiču pa, da je »stepek«.

Okoli pol 13. so razpravo prekinili in se je nadaljevala ob 15.

Kristofič 7, Kenda 9 let robije

Čim se je popoldne razprava nadaljevala, se je dvignil državni tožilec Sever ter v daljšem govoru utemeljil zahtevo obtožnice. Nato sta govorila še zagovornika dr. Rapotec in dr. Faninger, nakar se je senat umaknil k posvetovanju. Ko se je vrnil s posvetovanja, je predsednik dr. Tombak razglasil sodbo:

Upošteva se afers »Edinosti« in se Kristofič obsoja na 7 let robije, Kenda pa na 9 let robije. Ker sta bila oba že obsojena

pred sodiščem v Zagrebu, mora Kristofič odsedeti še tri leta, Kenda pa 5 let robije. Oba sta bila poleg tega obsojena tudi na trajno izgubo častnih državljskih pravic. V drugi točki glede ponarjanja menic sta bila Wolfond in Kristofič oproščena. Zaradi oprostiline razsodeb v tej točki je državni tožilec vložil priziv.

Kristofič je kazni sprejel, dočim je Kenda dejal, da si bo še premislil, obenem je pa prosil, da mu dovolijo, da kazni odse-di v Lepoglavu.

V Ljubljani pa: Vzemajna pomoč in Jugosport

Glavni voditelji Vzemajne pomoči, registrirane pomožne blagajne v Ljubljani, so ustanovljali različne zadruge z omejeno zavezo. Tako so ustanovili tudi Jugosport, reg. zadrugo z. o. z. v Ljubljani, ki je prevzela trdiko Rasberger za nad 1.000.000 Din. Zadruga je vodila posla tako, da je bil 17. februarja 1934. od okružnega sodišča v Ljubljani razglašen konkurz, ki se šele zdaj bliža h koncu.

Okružno sodišče je te dni objavilo obširen sklep, s katerim na predlog konkurznega upravitelja dr. Albina Smoleta določa prispevke posameznih zadrugnikov v konkurzni sklad. Po tem sklepu je 58 zadrugnikov obvezanih prispevati v sklad sorazmerne zneske. Nekateri zadrugniki imajo plačati 25 ali 65, večina po 150 Din. Neki član zadruge pa mora plačati 13.050 Din, dva druga 15.000 Din, tretji 13.350 Din in neki član, ki je bil kot zadnji v naletstvu zadruge, 8.650 Din. Kakor navaja sodišče, so znašala pasiva nad 1.000.000 Din. Delež pri zadrugi je bil 25 Din, član pa je obvezan s petkratnim zneskom. Sodišče v sklepu navaja, da sta bili knjiga zadrugnikov in knjiga plačanih deležev pomanjkljivo vodeni in zato rej nista zanesljivi.

Zadruga je sklepala milijonske kupčije. Lani 31. januarja je bil na sodišču narok, na katerem so sklepali o preračunu prispevkov. Proti preračunu je 14 zadrugnikov podalo ugovore, ki jih je sodišče v načelu odklonilo ali jih je le deloma upoštevalo. Zanimivo je, da so trije glavni aranžerji podpisali pristopno izjavo za 1900 deležev, vsi 3 pa so v blagajniški knjigi bili vpisani le s 100 deleži in je bilo dalje vpisano, da so po 900 deležev odpovedali. Sinkovec Rudolf je bil na I. obnem zboru zadruge izvoljen za predsednika, pozneje za podpredsednika. Sploh je bil, kakor poudarja sodišče, glavna oseba Jugosporta, kar izhaja tudi iz zapisnika: on je spadal med ustanovitelje, ki so bili tudi pri Vzemajni pomoči in so ustanovili razne zadruge. Zanimivo je dalje, da so pri nekem členu v knjige vpisali 100 deležev, dejansko pa je podpisal le 10 deležev po 25 Din. Pričakovati je, da bo naposled vendarle likvidirana zadeva Jugosporta. Kako pa se bo še razvijala velika afers Vzemajne pomoči, ni mogoče točno objasniti. Oškodovanec so pač priznane gotove kvote, toda v blagajni je prav malo denarja in tako se zadeva Vzemajne pomoči vleče dalje kakor jara kača.

PRI LJUDEH, NAGNENIH K MAŠČOBI se izkaže naravna

FRANZ - JOSEFOVA

grenčica kot zanesljivo in prijetno učinkujoče sredstvo za iztrebljanje, ki se more tudi dolgo uporabljati brez posebne dijet.

FRANZ - JOSEFOVA

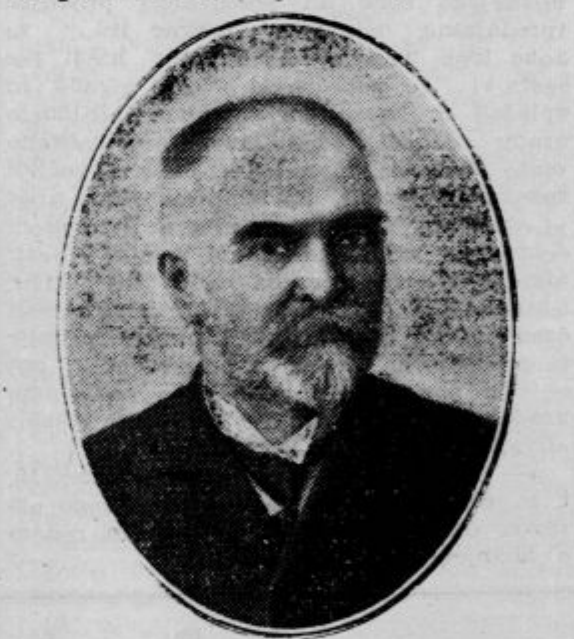
grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami.

Ogl. reg. 8. br. 3074/26.

Martin Ogorevc †

V Konjicah bodo danes položili k večnemu počitku veleposelnika Martina Ogorevca. V grob bo legel eden najuglednejših štajerskih mož, narodnjak, ki je s svojim zgledom in delom dolga leta izpričeval, kako je treba delati za narodno stvar in braniti slovensko posest na ogroženih tleh, kamor je nezadržno prodiral vsiljivi, mogočni tujec. Vse življenje je bil delaven in soditi je bilo, da sta ga delo in vsestranska skrb ohranila tako čilega do pozne starosti, saj se je poslovil od sveta eno manj ko 90.

Po rodu je bil iz Pišec pri Brezicah (* 1847). S kmetije so ga poslali v šolo, nakar se je živahen in podjeten posvetil trgovini. Zastopal je ljubljansko veletvrdko I. C. Majer in je v teku let preprosto vso Slovenijo od Soče do onkraj Mure. S 1. aprilom 1887. se je kot trgovec osamo-

svojil v Konjicah. Trgovino je prevzel od pokojnega Ivana Šepica. Marljiv in pošten si je hitro pridobil ugled zlasti med kmečkim prebivalstvom. Njegovo narodno zavednost je izpričeval že sam Sokol, ki ga je dal postaviti na pročelje moderno prenovljene hiše. Od rane mladosti do smrti je bil Martin Ogorevc zvest sokolski ideji in tako leže z njim v grob eden najstarejših pripadnikov sokolskega bratstva v Jugoslaviji. Pri Ogorevcu je bilo shajališče konjske narodno zavedne družbe in hiša je kmalu zaslovela po vsem Spodnjem štajerskem. Vrata so bila gostoljubno odprta vsakemu zavednemu Slovencu in Ogorevčeva roka je bila vedno radodarna za dobre namene. Prelepe Jamne, četrte ure izven Konjic, kjer je imel Ogorevc svojo prijazno zidanko, so pač v spominu vsakomur, ki je kdajkoli obiskal Ogorevčovo družino.

Kakor je bil Martin Ogorevc srečen in uspešen v gospodarskem delu, tako mu žal usoda ni prizanašala v družini. Blaga soproga ga je že zgodaj zapustila s tremi otroki. Pavel, določen za naslednika, je po prevratu podlegel hripi. Drugi sin Martin je zdravnik, hčerka Anica, poročena Križničeva, pa je v svoji skrbi ostala

zvesta dragemu očetu. Ko lega Martin Ogorevc v svojih poznih letih v grob, se ga toplo spominjajo prav gotovo vsi starejši narodnjaki, ki so se nekoč z njim borili za slovenske pravice na štajerskih tleh. Čast imenu Martina Ogorevca! Uglednim družinam izrekamo iskreno sožalje.

Albin Erklavec †

Ljubljana, 13. januarja.

Nenadno je včeraj podlegel hudi želodčni bolezni član opernega zbora g. Albin Erklavec. Že dolgo je bil bolan, a vendar nihče ni pričakoval njegove tako nagle smrti. Še ob praznikih je prepeval na frančiškanskem cerkvenem koru, udeleževal se je tudi v operi vaji in predstavi. Še v petek je nastopil v gledališču in med predstavo mu je postalo slabo. Odpeljali so ga

v bolnišnico, v nedeljo pa domov, kjer je ob pol 16. za vedno zatislil svoje oči. Umrl je, ko je bil star že 46 let, in zapustil je poleg vdove dva mladoletna sinčka.

Že dolgo je užival sloves dobrega pevca. Pred leti je bil steber moškega zbora Ljubljanskega Zvona, pel je v neštetihi oktetih in kvartetih in s svojim lepim baritonom razveseljeval mnoge družbe. Vsi tovariši so ga imeli radi, zakaj bil je človek blagega srca in odločno zavzel za pravico. Že od ustanovitve združenja gledaliških igralcev je bil v njegovem odboru vedno iniciativen in odločen ter vnet za pravice svojih tovarišev in tovarišč. Ohranjen bo kot povec, tovariš in človek v častnem spominu.

Zadnja pot Matije Bončarja

V nedeljo popoldne so se zbrale velike množice pred mrtvaško vožo bolnišnice, odkoder se je vršil pogreb prerano umrlega g. Matije Bončarja. Po blagoslovitvi njegovih smrtnih ostančkov je številen moški zbor, pri katerem so sodelovali celotni moški zbor Ljubljanskega Zvona in pevci Glasbene Matice in pverskega društva »Krkovo - Trnovc« pod vodstvom skladatelja g. Zorka Prelovca zapel njegovo pretresljivo žalostinko »Poljana tožljiva«. Nato pa se je razvil dolg sprevod, ki je pričel, kako spoštovan in priljubljen je bil pokojnik. V sprevodu so bili med drugimi narodni poslanci gg. Turk, Koman in Mravljec, Sokoli, gasilci, poštni uslužbenci, župani iz ljubljanske okolice, siromaki ter mnogo ženskega sveta. V kapeli pri Sv. Križu je po molitvah združenih moških zbor zapel: »Usliši nas, Gospode, Ko so spustili krsto v jama, je ob grobu govoril narodni poslanec g. Rajko Turk in se v imenu narodnih in kulturnih društev zahvalil pokojniku za vso zavednost in podporo. Pevci so se od drugega prijatelja že poslovili z vedno lepo Devovo »Vigred se povrne«. Večen spomin narodnjaku Bončarju!

Pet knjig za 20 Din vam da edino Vodnikova družba

DANES PREMIERA!
KINO SLOGA
Telef. 2730
Danes ob 16., 19.15
in 21.15 uri

Dantejev pekel

Najgrandioznejši film fantastične vsebine! Nad 5000 sodelujočih. Film po znamenitem DANTEJEVEM »IN FERNU«.

Gospodarstvo

V drzvski banovini je še mnogo insolvent

Državni statistični urad je objavil statistične podatke o gibanju insolvent v mesecu debru preteklega leta. V tem mesecu bilo v vsej državi 8 konkurzov (prejšnje leto 12) in 19 poravnanih postopajev (18), skupaj torej 27 insolvent na sprejeto 30 v prejšnjem decembru. V drzvski banovini ni bil lani v decembru zabeležen noben konkurz (prejšnje leto 2) pač pa je bilo zabeleženih 5 poravnanih postopajev (5).

Sedaj ko so objavljene številke tudi za december, lahko podamo kratek pregled gibanja insolvent v lanskem letu kakor tudi v prejšnjih letih. Statistične številke za zadnja leta nam da naslednja slika:

konkurzi poravn. post. skupaj		
1930	608	608
1931	534	829
1932	726	1146
1933	271	191
1934	243	345
1935	144	178

Kakor nam kaže gornja primerjava, smo v letu 1932 imeli rekordno število insolvent. Naslednje leto pa je število znatno padlo, zlasti pri poravnanih postopajevih in sicer predvsem zaradi tega, ker je bilo v tem letu uvedeno tako zvano posredovalno postopanje v katero so se zatekli mnogi insolventi dolžniki (ta posredovalna postopanja pa v statistiki niso upoštevana). Posredovalno postopanje pa je bilo ob koncu leta 1933 zopet ukinjeno in se je zaradi tega število insolvent v naslednjem letu znatno povečalo, lani pa je občutno nazadovalo.

V posameznih banovinah je bilo gibanje insolvent (konkurzov in poravnanih postopajev) v primeri s prejšnjim letom naslednje:

banovina	1934.	1935.
varvarska	33	7
vrbaška	9	5
dravska	133	94
drinska	37	14
dunavska	94	50

zetska	20	9
moravska	14	8
primorska	44	18
savska	139	96
Beograd	65	21

Nazadovanje števila insolvent na bilo, kakor nam kažejo gornje številke, povsod enako. Razmeroma najmanj so nazadovale insolvent v drzvski in savski banovini. V lanskem letu je od skupnega števila insolvent v naši državi odpadlo ne malo drzvske banovine za malenkost manj nego 30% in prav toliko na savsko banovino. Dočim je na vseh ostalih 7 banovinah v Beogradu vred odpadlo le 40% vseh insolvent. V prejšnjih letih je bilo razmerje dočela drugačno kakor je razvidno iz naslednje primerjave, ki nam kaže odstopke od skupnega števila insolvent v državi:

	1931.	1934.	1935.
dravska ban.	13%	23%	30%
savska ban.	22%	23%	30%
ostale banovine	65%	54%	40%

Pričujoče številke nam povedo, da je proces čiščenja v gospodarstvih vrstah po pretežnem delu države več ali manj končan, med tem ko v drzvski in savski banovini še ni čepav se tudi to vidi da število insolvent nazaduje. V dunavski banovini kjer je prišel britisk gospodarske krize z naglim padcem cen agrarnih proizvodov mnogo hitreje nego v drugih banovinah, je bilo lani le še 50 insolvent, to je 16% skupnega števila v naši državi, dočim je leta 1931 odpadlo na dunavsko banovino 35% vseh insolvent v naši državi. Neugodne številke za drzvske banovine, ki predstavljajo po številu prebivalstva le slabih 8% in ima 30% vseh insolvent na nam na drugi strani povedo, da se gospodarska konjunktura v drzvski banovini še ni v toliki meri obrnila na bolje kakor v nekaterih drugih pokrajinah kar nam potrjuje tudi znane številke o gibanju števila zaposlenih delavcev v zadnjih letih.

Naš kliring z Nemčijo

Kliringi dolg Nemčije nasproti naši državi se je v poslednjem tednu za malenkost povečal, in sicer od 390 na 392,4 milijona Din. To povečanje je prišlo čeprav so bili pri nas v kliring vplačani znatni zneski, pa so bila istočasno tudi v Berlinu prav velika izplačila, zlasti uvoz svinj, masti, slanin in jabolk. Pojtrnišjem se, kakor znano, ukine dosedanj način kliringa obratovanja z Nemčijo in se uvedejo neodločene kompenzacije. Narodna banka bo od 15. t. m. pričela izdajati namesto dosedanj kliringških nakaznic kliringške čke ki jih bodo kupovali na borzah naši uvozniki nemškega blaga za plačilo svojih obveznosti. Naši uvozniki bodo za plačilo blaga, uvoženega po 15. januarju, plačali fakture v celoti s kupljenimi kliringškimi čkami, fakture za blago uvoženo pred 15. januarjem, pa bodo poravnali polovico v novih kliringških čkah, dočim bodo morali ostalih 50% poravnati z vplačili na stari kliringški račun. Kakor poročajo iz Beograda, pripravljajo v finančnem ministru predpise glede odkupa starih kliringških nakaznic in aviz. Kakor znano, bo naša Narodna banka za račun države, ki ima v Nemčiji še znatne obveznosti, odkupovala od naših izvoznikov stare kliringške nakaznice in avize. Skala za odkup še ni definitivno določena, vendar zatrjujejo, da najnižji odkupni tečaj ne bo manjši nego 14 Din za marko. Za starejša kliringška nakaznica odnosno avize bo tečaj nekoliko višji in se bo ravnal po tem, kdaj je bilo izvršeno vplačilo v Berlinu. Nadalje poročajo iz Beograda, da bo določen nov kronološki red izplačila, pri katerem bodo favorizirane manjše terjatve. V borznih krogih računajo s tem, da bo tečaj novih kliringških čekov višji, nego znaša sedaj tečaj za kompenzacijske marke (kliringške nakaznice), in sicer zaradi tega, ker bo povpraševanje po teh kliringških nakaznicah kmalu prav živahno, ker bodo uvozniki potrebovali te kliringške čke tako za plačilo uvoza blaga po 15. januarju, kakor tudi za polovico obveznosti od uvoza pred 15. januarjem.

Saldo kliringa z Italijo znaša sedaj 181 milijonov dinarjev. Vplačila v kliring niso znatna in se zato izplačila iz kliringa vršijo le polagoma, in to samo za one terjatve, ki ne presegajo 100.000 lir. Saldo naših terjatev v Bolgariji znaša sedaj 286.000 Din in je treba čakati 41 dni kliring z Rumunijo pa je nadalje pasiven in obstoja saldo v naše breme v višini 12 milijonov Din, kolikor je sedaj razpoložljivih dinarjev na tem kliringškem računu.

Dodatni kontingent za izvoz jabolk v Nemčijo

Privilegirani izvozni družbi je uspelo, da je izposlovala izjemno dodatni kontingent za izvoz 36.000 meterskih stotov uspakiranih jabolk (360 vagonov) za uvoz v Nemčijo v januarju in februarju t. l. in sicer preko obehmejnih postaj Bodenbach, Lindau - Reutlin, Passau, Oderberg in Salzburg. Privilegirana izvozna družba stavlja ta kontingent izvoznikom na razpolago s priporočilom da ga izkoristijo za prodaje nemškim trždam, ki imajo potrebna dovoljenja. Ker obstoja splošna prepoved uvoza v razsutem stanju je za uvoz v Nemčijo potrebno pisмено uvozno dovoljenje Privilegirane izvozne družbe, ki daje ta dovoljenja izvoznikom na običajen način oreko centralnih združenj in izvoznikiški organizacij ali pa neposredno Vsaka pošiljka mora biti brezposredno opremljena z jugoslovanskim fitopatološkim overenjem. Gornji kontingent ne uživa nikake izvozne premije.

Gospodarske vesti

Znižanje minimalnega kritja bankovcev v Bolgariji. Sofijski Urad list objavlja vladno odredbo, s katero se najnižje zakonito kritje prometa bankovcev bolgarske Narodne banke znižuje od 33 na 25 %. To je bilo izvedeno zato, da se oživi trgovski promet.

Avtoobusni Progi Maribor-Ptuj in Maribor-Matana-Radenci. Davčni oddelek finančnega ministarstva je odločil, da se avtoobusna zveza Maribor-Ptuj proglasi kot delovna konkurenčna državnim železnica zveza Maribor-Slatina-Radenci po kot ne konkurenčna.

Združenje trgovcev za srez Ljubljana. Okolica bo imelo 23 t. m. ob 20 v dvorani Trgovskega doma 17. redno letno skupščino. Na dnevnem redu so tudi volitve uprave.

Borze

13. januarja

Na ljubljanski borzi je deviza New York zopet občutno popustila dočim so tečaj ostalih deviz nespremenjen. V privatnem kliringu notirajo avstrijski šilingi 9.17-9.27. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 9.2450 v angleških funtih po 254.60. v grških bonih po 30 in v španskih pesetah po 6.69. Nemške kompenzacijske marke so se v Ljubljani trgovale po 14.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je vojna škoda danes nekoliko popustila in je bila zaključena po 351. ob sklepu borznega sestanka pa se je nudil denar le po 349 (v Beogradu je bil promet po 354). Nadalje so bili zaključki v 7% dalmatinskih agrarnih obveznicah po 60 in v 7% Blairovem posojilu po 71. Končno je bil promet v delnicah PAB po 230 in 232. v delnicah Trboveljske po 125 in Sečerae Osijek po 130.

KINO UNION

TELEFON 22-21

Franciška Gaal

v najnovejši zabavni veseligr

Mala mamica

s katero si je umetnica popolnoma osvojila srca ljubljancov. Smeh in zopet smeh.

Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri

Devize

Ljubljana, Amsterdam 2975.74—2990.24. Berlin 1756.08—1769.95, Bruselj 737.03 do 742.10, Curih 1424.22—1431.29, London 215.88—217.93, New York 4317.16—4353.47, Pariz 289.11—290.55, Praga 181.33—182.44, Curih, Beograd 7, Pariz 20.31, London 15.19, New York 305.75, Bruselj 51.7750, Milan 24.50, Madrid 42.05, Amsterdam 208.82, Berlin 123.60, Dunaj 57.10, Stockholm 73.250, København 67.8250, Praga 12.74, Varšava 58, Atene 2.90, Bukarešta 2.50.

Efekt

Zagreb, Državne vrednote: Vojna škoda 349—352, 7% stabiliz. 76.50—77.50, 6% begunške 60 bl., 6% dalm. agrarne 59.50 do 60.50, 7% Blair 71—71.50, 8% Blair 80 do 81, 7% Drž. hip. banka 78—81, denice PAB 230—232, Trboveljska 122—125, Sečerae Osijek 120—130, Beograd, Vojna škoda 154 bi (354) 7% invest. 78.75, den. (79), 7% stabiliz. 78 bi., 6% begunške 63.80—64.25 (63.80—64), za ultimo 62—62.50 (62.25), 7% Blair 71 do 71.50, 8% Blair 80—81.50, 7% Drž. hip. banka 80—80.50, (81.50), Narodna banka 6400—6450, PAB 228.50—229 (228—230).

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 13. januarja. Začetni tečaji pšenica: za maj 100.625, za julij 88.50, za sept. 87.25; korusa za maj 60.125, za julij 61.

+ Winnipeg, 13. januarja. Začetni tečaji: pšenica: za maj 87.875, za julij 88.25.

+ Novosadska blagovna borza (13. t. m.) Tendence mirna. Pšenica: baška in banatska 167—169; baška, ladja Tisa 174—176; ladja Begej 173—175, slavonska 166—168; sremaska 169—170. Oves: baški, sremaski in banatski 132.50—135. Jčmen: baški in sremaski 64 kg 132.50—137.50. Korusa: baška in sremaska 107—109; banatska 106—108. Moka: baška in banatska 20g—1p 230—270 *2 230—250 *5 210—230; *6 190—210; *7 155—165; *8 105—110. Otrobi: baški, sremaski in banatski 87.50—90.

+ Budimpeštanska termska borza (13. t. m.) Tendence stalna. Pšenica: za marec 18.26—18.27, za maj 18.43—18.45; korusa: za maj 16.11—16.12.

Tako je zdaj v Rimu

Slovenski popotnik piše „Jutru“ o svojih vtiskih

Rim, 8. januarja.

Danes je spet ves Rim v zastavah. Celo avtoobusi in tramvaji so okrašeni z nešteto majhnimi zastavicami. Mnogo oficirjev, karabinerij in mestni stražniki so v svečanih uniformah. Po vsem mestu se vidijo paradni vojaški oddelki in se sliši vojaška godba. Slavi se rojstni dan naše rojakinje — italijanske kraljice Jelene.

Sploh so zastave tukaj zmerom bolj v modi. K državnim, kraljevskim, fašistovskim, zgodovinskim, cerkvenim in drugim slavnostim so prišle zdaj še slavnosti glede na vojne dogodke. Na primer zavzete Aduze; nato začetek sankcij (18. novembra 1935), ki se je tudi slavil z razobčenjem zastav; istotako dan 18. decembra 1935, dan poročnih prstanov, ko so Rimljanke že po enem mesecu sankcij polagale svoje poročne prstane na oltar domovine. Ta dan palača princa Doria sploščeta ni imela zastav. Prišlo pa je nekaj fašistov z lestvijo in okrasilo balkon s trobojnicami, zkrilo prinečev zreb in stari cestni napis »Vicolo Doria«. Poleg pa so pritrdili nov ulični napis na platnu »Via della fede«, kar naj bi pomenilo »Ulico poročnih prstanov« in »Ulico vere«.

Vreme je spet ugodno. Mrzlih dni je konec, hvala Bogu. Spet lahko sedimo v kavarnah brez površnikov. Obramba pred mrzomom ni na isti stopnji kakor v mrzlejših državah. Le razvajeni inozemcem na ljubo se polagoma uvaža centralna kurjava. Pravi Rimljani pravijo, da v sobah, kamor sonce sije, kurjave ni treba, in prezbavajo, kadar je posebno mrzlo. To pa ne nekaj dni na leto. Teh nekaj dni pa nas zavidajo oni, ki vedo, kako udobno toplo je pri nas v Jugoslaviji, kadar jih tukaj zebe. Pravkar sem čital potopis italijanskega novinarja iz Zagreba. Piše, da je na južnoslovenskih železnica in v južnoslovenskih hotelih tako toplo, kakor da bi hoteli z besno burjavnostjo (furia rabbiosa) pokuriti ves les, ki ga ne moremo izvoziti v inozemstvo. Poročevalec je gotovo prezeboval v Rimu in vso dolgo pot iz Rima do Zagreba.

Vojna ni dosti izpremenila lica mesta. Tujski promet je sicer precej nazadovao (poleti zaradi tifusa, zdaj zavoljo vojne), manjkajo zlasti Angleži, vendar avtoobusi in tramvaji še niso bili nikdar tako prenapolnjeni kakor zdaj. Ustavili so namreč več prog in bencin se je podražil od 1.90 na 3.88 lire. Avtomobili so vedno redkejši. Cene polagoma naraščajo, le bencin in mlo sta se podražila za preko 100%. Kavarne, bari, gledališča se zapirajo eno uro prej; izvzeti so le za tujski promet važni lokali. Hoteli s francoskimi ali angleškimi imeni so se poitalijanzili. Celo Whisky bar se je prekrstil v Bar Soda. Za hotel Eden še niso našli primerne imena. Prav tako je nekaj učic izpremenilo imena. Mesni konzum se je umetno zmanjšal: ob torkih je prepovedana vsaka prodaja mesa in ob sredah lahko prodajajo samo perutnino, ribe in konjsko meso.

Zmerom težavneje je najti inozemske časnike. Najprej je prišla prepoved javnega izlaganja inozemskih časnikov po izločbah in v kioskih. Dobivali so se le na zahtevo iz skritega prostora, a dobivali so se vendarle. Nato so uvoz tako omeili, da je treba že mnogo sreče, če hočeš najti kak resnejši francoski list. Najzanimivejši oficiozni »Le Temps«, je bil vselej takoj razprodan ali rezerviran; zdaj mu je uvoz v Italijo sploh prepovedan.

V javnih lokalih so sprva prepovedali vse inozemske časopise, potem pa so glede na tuje dovolili avstrijske, madžarske in nemške liste. Francoski listi so popolnoma prepovedani, ker je francosčina tudi med Italijani zelo razširjena. Gostje v kavarnah menjujejo med seboj kupljene časnike, »Le Matin«, »Le Jour«, »L'Intransigeant« za »Paris-Soir« in tako naprej, kar se jim je pač posrečilo najti na vsakodnevem jutrnjem lovu po kioskih. V mednarodni trgovini se zamenjujejo pomaranče za ogradske vole, svila za premog, a v kavarni časniki in novice.

I. I. V.

Sokol Radio

Sreda, 15. januarja.

Ljubljana 12: Pesmi in ples iz Španije (plošče) — 12.45: Vreme, poročila — 13: Cas, spored, obvestila — 13.15: Orkestralni koncert (plošče) — 14: Vreme, borza — 18: Sola na smučeh (g. Janko Sicerli) — 18.20: Storžek in njegovo burkasto življenje (XIII. slika) — 18.40: Organizacija berlinske olimpijade (dr. M. Foerster) — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila — 20: Zbor malih harmonikarjev in pevec (vod. prof. Pavel Rantigaj) — 21: Spevi in napravi iz raznih oper: Vokalni koncert opernega baritonista G. Roberta Primožiča, vmes »gra Radio orkester« — 22: Cas, vreme, poročila, spored — 22.15: Potovanje od severa do juga (Radio orkester).

Beograd 16: Plošče — 16.30: Klavirske skladbe — 19.50 Narodna glasba — 20.40 Mešan glasbeni program — Zagreb 12.05 Plošče — 20 Prens iz Ljubljane — 22.15 Ples — Praga 19.25: Filchove pesmi — 19.45: Orkestralni koncert — 20.30: Zvočna igra — 22.15: Laha in pesna muzika — Varšava 20: Mešan program — 20.57: Chopinove klavirske skladbe — 22: Plošče — 22.30: Ples — Dunaj 12: Laha godba — 16.05: Otrastvo koncert — 17.05: Sodobni avstrijski skladatelji — 19.30: Simfonični koncert — 21.50: Vojaska godba — 22.10: Nadaljevanje koncerta — 23.45: Godala kvartet — Berlin 20.45: Nemljive besede in melodije — 22.30: Laha glasba — München 18: Orkester in solis — 20.15: Zvočna igra — 20.55: Orkestralni koncert — 23: Plesna muzika — Stuttgart 19.45: Mešan program — 20.45: Koncert Lisztove glasbe — 22.30: Prens iz Varšave — 23: Ples — 24: Klavirski koncert — Rim 17: Simfonični koncert — 20.35: Prens opere »Romeo in Julija«.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

Največji ekspedicijski film v deželo črnega kontinenta! **B A B O O N A** **Pride!** **KINO UNION**

še preveč vreo in so premalo ustaljene, da bi se lanko na njih zgrajala tako dokončna stavba, še marsikaj novega nam lahko prinese nadaljnji razvoj in marsikateri problem se nam bo prikazal v dojak drugaciji sici. Spominimo se samo razvoja od kvantne teorije do sedanje valovne mehanike. Zaradi tega so tudi vsi skrajni zaključki, do katerih prihaja avtor, prelozljivo in nujna. Zaradi tega je prav v drugem delu knjige več nasprotujočih se trditve. Jaz vsaj imam vtis, da ni sodobna fizikalna slika sveta avtorju vsilila njegovega pogleda na svet, temveč da je pisec svojem pogledu na svet vsilili sodobne fizikalne in astronomске teorije. Iz knjige izhaja, kakor da bi bil avtor že utrujen in si želi miru. Zaradi tega se je ustavil na hribu, odkoder zre na pokrajino okoli sebe. Bojim se, da mu bo le malokdo sedel na tej poti. Starejša generacija ne, ker ga ne bo razumela, mlajša pa že zaradi tega ne, ker je mlada in si želi še boja in novega spoznanja. Tudi oni, katerim se je s svojimi filozofskimi zaključki približal ga bodo odklanjali, dasi utegne njegova knjiga bolj preprosto govoriti o obstoju Boga kakor druga knjiga, ki smo jo dobili v zadnjem času in ki poudarja to že v naslovu. Ne usojam se avtorju slediti na tej poti, zavidam ga je za njegov skrajni optimizem, ki si obeta od tega, kakor ga on sam imenuje, slučajnega stvara, kakršen je človeštvo, rešitev iz kaosa, kamor bi morala sicer voditi verjetnost in žetel bi, da bi vsaj del tega optimizma prešel tudi na čitatelje, zlasti na mlajše. Tako bi knjiga izpolnila še drugo važno nalogo in bi nam bila zaradi tega dvakrat dobrodošla.

Ker sem čital v beograjski »Politiki«, da namerava avtor v kratkem izdati nemški prevod knjige, si usojam ga opozoriti na nekatere netočnosti, ki sem jih zapazil pri citiranju knjige. Med Zemljo in Soncem (str. 106) ni nobenega obroča, tudi ne med Zemljo in Martom, kakor izhaja iz popravka, pač pa med Martom in Jupitrom. Na str. 170 čitamo, da »se dan kreča na str. 172, da »na zemeljski površini pada v prvi sekundi vsako telo približno deset metrov... v drugi skoraj dvajsete. Na str. 230 pa stoji, da je »vota vseh treh kotov v sferičnem trikotniku »tem večja, čim večji je kroglini polmer«. Naposled bi še opozoril, da se piše Herschel z enim samim »s«.

Zapiski

»Kronike slovenskih mest« sta izšla po kratkem presledku dva zvezka. Četrta še vilka je priobčila med drugim članek »Dvorina Ravljane« »Upor v Judenburgu 1918« (avtorjevo ime je očitno po pomoti izostalo pod naslovom članka dočim je navedeno v kazalu), dalje razpravo dr. Rudolfa Andrejke »Poslopje Mastnega muzeja v Ljubljani«, njegova zgodovina in stanovalec konec študije dr. A. Vodnika o Francescu Robbi in dr. Andrejke »Zgodovino Primorje« hiše v Ljubljani (z Langusovo podoba). Primorje Julije na posebni kolorirani prilogi. Zaključujeta se razpravi dr. Stanka Skerlija o italijanskih predstavah v Ljubljani po l. 1765 in univ. prof. dr. M. Dolenc o ljubljanski rokopišni zbirki pravnih obrazcev iz tridesetletne vojne. Zgodovino no ljubljanskega Narodnega doma razglablja Anton Podberšek, Janko Jare pa obde-

luje razmere v Novem mestu l. 1865. Lojze Pipp nadaljuje svoje statistične študije, to pot obravnava starostno razdelitev prebivalstva po ljudsk-m štetju l. 1880. Zanimiv donesek k zgodovini osvojenosti Prekmurja objavlja Franjo A. Pivka, ing. asr. Lojze Pregelj pa zaključuje članek o knjižnem vprašanju Vsiške Ljubljane. Kronika (B. Wider, Fr. Baš) in drugi kraji prispevijo se vrste ob koncu številke, ki je dostojno sklenila drugi letnik te zares reprezentativne slovenske komunalna revije.

Zagrebski »Književni horizonti« prinašajo v prvem zvezku novega (3.) letnika intervju s pesnikom Nikolom Polićem čigar zbirko »Jučerašnji grad« je pravkar izdal. Društvo mladih hrvatskih književnikov. O tej zbirki piše v posebnem članku L. Zimbek, Literatura o A. G. Matišu je dobila s člankom »A. G. Matišu o Semoboru« nekoliko zanimivega anekdotičnega gradiva iz uvoda v Polićevo zbirko, ki ga je spisal Ljubo Wiesner, je ponatisnjen odlomek, ki krasno označuje Polićevo pesniško vrednost. S poezijo D' Annunzia se bavi Vlad Nazor v daljšem avstavku »Faun i njegov Mit«. Tin Ujević pa je prispeval esej o Petrarci. Poleg teh prispevkov je izšla lirika Ive Ladika in Stjepana Banka ter več literarnih in umetnostnih referatov.

»Psychologischer Grundriss Dalmatiens« je naslov razprave našega prejšnjega priskega poslanika dr. Prizlavska Grisogona — jo priobčuje pravkar izišel prvi zvezek »Slavische Rundschau«. Vistim zvezku razpravlja Sergej Tretjakov o položaju pisatelja v sedanjih Rusiji D. Cyfrevskij se bavi z bistvom in nalogami češko-slovaške zgodovine filozofije. Jan Sajic pe podaja bilenco praških čeških gledališč v minulem letu.

Spominu Charlotte Masarykove, plemenite in hrabre žene prvega prezidenta češko-slovaške republike, je posvečen nemški zbornik »Ein Gedenkbuch«, ki ga je pravkar izdalo dunajsko založništvo Montsalvat (Weidmann in drug).

Novinarska knjižnica Arna Laurina. Za novo leto je izdal glavni urednik »Prager Presse« Arne Laurin nov katalog svoje, v srednji Evropi nemara edinstvene knjižnice o novinah in novinarstvu. V tem katalogu, ki vsebuje biografski knjig pod, zaglavlj »Javno mnenje«, »Tisk in vojna«, »Tisk in cerkev«, je navedenih nadaljnjih

626 inventarnih števk, kar daje skupaj s prejšnjimi katalogi 2925 števk literature o novinah in novinarstvu. Posebnost novega kataloga so spisi o karikaturah in karikaturnih kot važni in značilni izpolnili modernega tiska in velikem sredstvu javnega mnenja. Novemu katalogu je spisal predgovor O. Butter. V njem razglablja v zgoženih stavkih politično funkcijo in osvetljenje zapleten problem javnega mnenja. Laurinovi katalogi so pomenljivi bibliografski kazipot po širokem področju žurnalistike kot ene najznačilnejših stvaritev sodobne civilizacije.

Zalostnega srca naznanjamo, da je naš ljubljani soprog, oče, stari oče, tast, svak in stric, gospod

AVGUST KINCL,

trgovce, posestnik in gostilničar,

dne 13. januarja t. l. ob 17., previden s sv. zakramenti nenadoma zatisnil svoje trudne oči ter nas za vedno zapustil.

Pogreb blagega pokojnika bo v sredo 15. t. m. ob 10. iz hiše žalosti.

Sv. Jurij ob južni železnici, 13. januarja 1936.

KATARINA, soproga; ANICA, MIMIKA, FRANJO, HERMINA, AVGUST in HINKO, otroci; FRANC MASTNAK in JOZE NOVACAN, zeta; ANKICA, MIRICA, FRANTI in MITJA, vnuki — ter ostalo sorodstvo.

Ameriška komedija

Senzacija pred usmrčenjem Hauptmanna – Pismi jetniškega svecenika in obsojenčeve matere – Igra za ameriške živce

Čimbolj se približuje dan Hauptmannove usmrčitve, tembolj postajajo napeti živci ameriške javnosti. Po najnovejšem sporočilu United Press iz Trentona, je sodišče v New Jerseyu zavrnilo prošnjo Bruna Riharda Hauptmanna za pomilostitev. Stvarno pomeni to, da bo Hauptmann dne 17. t. m. ob 20. zvečer usmrčen na električnem stolu.

Lindberghov prvorojenec, ki ga ima na vesti Bruno Rihard Hauptmann

Navzlic temu beleži Hauptmannov slučaj ravno v zadnjih dneh nove, nepredvidene senzacije. Kakor veli sporočilo iz Trentona, je guverner New Jerseyja, Hoffmann, kratko potem, ko se je sestal sodišče za odločitev v Hauptmannovi aferi, odredil aretacijo priče Jaffieja, ki je moral biti skozi zadnji dve leti neprestano sodišču na razpolago. Obenem je Hauptmann odredil, da se mora policijsko zastražiti dr. Condon, ki je fungiral kot Lindberghov zaupnik pri izročitvi denarja ugrabiteljem. Dr. Condon je bil tisti, ki je na pokopališču prinesel denar ter imel razgovor z osebo, v kateri so oblasti pozneje spoznale Bruna Richarda Hauptmanna. Ta odredba je zbudila širno Amerike velikansko začudenje, tembolj, ker se je dr. Condon šele pred nekaj dnevi vkrcal na ladjo ter se s svojo hčerko odpeljal v Južno Ameriko.

Sodišče, ki je obravnavalo Hauptmannovo prošnjo, je poleg tega prejelo dve pismi. Prvo je od duhovnika, ki je Hauptmanna ponovno obiskal v celici smrti. Piše se John Matheison in pravi, da je najmanj petnajstkrat zaupno govoril z obsojencem ter da je prepričan o tem, da govori Hauptmann resnico. V pismu stoji: Če bi bil imel Hauptmann že od začetka zanesljivega branitelja in tolmača, bi prav taisti razloži, ki so ga obremenjevali, govorili njemu v prilog. Hauptmannu se je zdelo to takrat odveč. Želim, da bi sodišče v tem primeru uveljavilo pravico. Jaz sam ne bi se branil glasovati za smrtno kazen, če bi bil prepričan, da je Hauptmann kriv. Niti vera bi mi tega ne branila. ...

Drugo pismo, s katerim se je bavilo sodišče, je od Hauptmannove matere. Glasi se: »Podpisana od skrbni potrta mati Bruna Hauptmanna, ki je obsojen na smrt, prosim, da se obnovi proces proti mojemu sinu in da se mu spremeni smrtna kazen v ječo. Odkar je bil moj sin obtožen, da je ugrabil Lindberghovega prvorojenca, nisem pokopala nade, da se to sodišče vendarle prepričalo o dejanskem stanju ter bo oprostil mojega sina. Bruno, žal, ni imel prilike, da bi dokazal svojo nedolžnost. Kot mati, ki sem ga rodila ter ga dostojno vzgojila, prosim, da prizanese vsaj meni, če ne morete njemu. Jaz namreč trdno verujem, da moj sin ni kriv.

Čprav govore indicije proti njemu, čutim, da Bruno, ki je bil vedno dober sin, ni zagrešil tega strašnega zločina. Ne morem razumeti, da bi bilo mogoče s smrtno kaznovati človeka, ki je od vsega začetka zatrdel, da je nedolžen. Bruno je v vseh pismih, ki mi jih je poslal, zatrdel, da ni kriv. Ne da bi se hotela dotikati pravice sodnikov in sodišča, povzdigujem svoj materinski glas in prosim milosti zanj. Imejte usmiljenje z mojim sinom, čigar sramotna smrt na električnem stolu bi zlomila moje srce.

Sodišče je navzlic temu pismoma odklonilo prošnjo za pomilostitev in potrdilo obsojdo ter termin usmrčitve. Govori se, da so bila za ta sklep merodajna razna dejstva. Našla se je namreč nova priča proti

Ugrabitelj Hauptmann pred mikrofonom

Beg Lindberghovega sorodstva iz Amerike

Lindberghova tačca mrs. Dwight Morrow (zgoraj) in njena druga hči Konstanca, ki sta te dni pribežali iz Amerike v Evropo in sta se izkrcali na Angleškem

Vsa Lindberghova rodbina beži

Iz Londona poročajo, da sta dospeli v Southampton ga, Dwight Morrow in gđ. Constance Morrow, mati in sestra Lindberghove žene. Takoj po svojem prihodu sta nadaljevali svoje potovanje v London.

Lunin mrk in italijanski askari

V vsej Vzhodni Afriki so prav dobro opazovali zadnji lunin mrk. Čim je začela zemeljska senca pokrivati mesec, so pribele italijanske domačinske čete, mohamedanske kakor koptske, moliti. Smatrali so lunin mrk za znak bližnje velike letke. Italijanski častniki so imeli mnogo težav, da so jim razložili naravni potek togodke in jih malo pomirili. Vendar pa so askarske čete po končanem mrku prirejele zahvalne veselice.

82 letni oče

Ameriški narodni ekonom dr. Richard T. Ely učaka v letošnjem aprilu 82 let in njegova 39 letna žena, ki je bila nekoč njegova učenka, pričakujeta otroka. To bo že njih tretji otrok, odkar sta se l. 1931. poročila.

Hauptmannu, mož z imenom David Moore, ki trdi, da je videl Hauptmannovo ženo na državni cesti blizu Hopewella kratko pred ugrabitvijo Lindberghovega prvorojenca. Ta priča nastopa zdaj prvič obremenitveno tudi za Hauptmannovo ženo, ki je bila doslej izven procesa in sodnega postopanja. Moore pravi, da je spoznal Hauptmannovo ženo pozneje med obravnavo v Flemingtonu. Molčal je samo zato, ker se ni hotel zaplesti v obravnavo. Diskusija, ki se je začela o Hauptmannovi krivdi, pa ga odvezuje molččnosti. Povedal je vse po svoji vesti.

Guverner Hoffmann je poleg tega prejel pismo iz New Yorka, v katerem ga neki J. J. Faulkner obvešča, da je Hauptmann nedolžen in da sme biti najostrejša kazen, ki ga zadene, dosmrtna ječa. To pismo je zbudilo veliko pozornost posebno zaradi tega, ker se Faulkner obdolžuje sam, da je ugrabil otroka. Policija je svojčas že raziskovala, kdo je Faulkner, čigar podpis je bil tudi na neki potniški za izročitni denar. Taisti Faulkner je pristavil v pismu, da je deponiral v neki ameriški banki 2980 dolarjev v bankovcih iz Lindberghovega sešnja. To je baje vsota, katero so brezuspešno iskali takoj po aretaciji Hauptmanna.

Z vsemi temi prilastki je postala Hauptmannova afeta še bolj zamotana in kalna kakor je bila poprej. Dr. Condon izjavlja, da je odpoval za ozemlja Zedinjenih držav samo zaradi zasledovanja, ki mu v dneh Hauptmannove justifikacije grozi po gangsterjih, kar je tudi čisto verjetno. Sodišče pa je najbrže ravno zaradi ševilnih preobratov v zadnjih dnevih Hauptmannovega življenja storilo dokončen sklep, da se zločince justifikira, kajti nihče ga ne more prepričati, da nima Hauptmann za hrbtno močno organizacijo, ki ti hotela z javnim pritiskom diskreditirati ameriško justico in priboriti sebi moralno zmago. Zato bo Hauptmann ta teden usmrten.

Galsworthy in njegova žena

Zanimivo sporočilo pisateljevega biografa Marrota

Za Soamesovo ženo v Galsworthyjevi mojstrovini »Saga o Forsythu« je imel pisatelj, kakor poroča njegov biograf Marrot, živi model v svoji lastni ženi.

Kakor Irena Forsytheova, je živela poznejša pisateljeva žena z enim njegovih bratrancev v nesrečnem zakonu brez ljubezni. Bila je sama pisateljsko nadarjena

in tako je raslo njeno zanimanje za Galsworthyjevo delo. Iz duševne zveze se je rodila ljubezen med obema, toda ko sta se odločila za zakon, se je pisatelj konservativni oče na vso moč uprl takšni zvezi. Šele po njegovi smrti sta lahko dosegla ločitev prvega njenega zakona in po mnogih letih trdega boja je pisatelj ljubljeno ženo lahko odvedel v svoj dom.

Abesinija postaja evropska

Hči abesinskega cesarja, princesa Čahaili ima za častno damo Evropko, s katero rada igra table-tenis

Ni pustil zdravnika k svoji ženi

Nerazumljiv postopek zakonskega moža

Publika pri sodnih razpravah na Angleškem je znana kot zelo mirna in dostojna. Tembolj je bilo opaziti ogorčenje, s katerim je sprejela izjavi nekega možakarja, ki se je moral zagovarjati pred sodniki, ker je bil svoji smrtno bolni ženi odklonil zdravniško pomoč.

Na božični dan je mlada žena Harolda Victoria Hawleya obolela s težkimi simptomi. Njeno mater je to skrbelo, pa je poslala po zdravnika. Z njim in z neko strežnico je dospela pred hišo svojega zeta. Ta pa jim je prepričal vstop, češ:

»Noben zdravnik ne sme v mojo hišo. Moji ženi ne manjka nič, ker je stimulanta in igra bolnico zato, da bi se delala zanimivo in da bi me jezila.«

Mati bolne žene je apelirala na oblast, da je moral mož vendarle pustiti zdravnika do svoje žene. Zdravnik je ugotovil vnetje možganov in jo je dal takoj prepeljati v bolnišnico. Naslednji dan je že umrla, zdravniki pa so bili mnenja, da bi morda ostala živa, če bi bila delčna pravčasne pomoči.

Na razpravi so ugotovili, da se je bil Hawley poročil pred sedmimi leti in da je bil to, vsaj v začetku zakon iz same ljubezni. Razpravo so preločili, da zastišijo še zdravniške izvedence.

Ruždi Aras — Benešev naslednik

Po izvolitvi dr. Beneša za predsednika češkoslovaške republike, je napredoval turški zunanji minister Ruždi Aras do dojenja evropskih zunanjih ministrov, med katerimi je po delovanju najstarejši.

Najhitrejša letala za potniški promet

Helikolve delavnice v Rostocku so dobavile nemški zračni Hansi novo brzo letalo, ki bo kot prvo omogočilo brzine preko 400 km na uro v potniškem prometu. Z desetimi potniki in polno natovorjeno bo letalo lahko razvilo brzino 410 km na uro.

Nov protiletalski top

Predsednik angleške družbe za izdelovanje orožja Vickers Armstrong general Lawrence je te dni izjavil, da so delavnice te družbe po dolgotrajnih poskusih spravile na trg nov tip protiletalskega topa, ki vse dosežane daleč prekaša. Pri tem je Lawrence namignil, da kupuje nove topove posebno inostranstvo, dočim se angleška vlada zanje še ne zanima. Veliko pozornosti je zbudila tudi njegova izjava, da nima prošuli Basil Zaharov nobenega vpliva na Vickersovo družbo ali njene filiale. Zanima se baje samo še za španske Vickersove delavnice.

Nos, ki se je vrnil na svoje mesto

V denverski bolnišnici so izvršili nesvakdanjo »lepotno operacijo«. Pri trčenju dveh avtomobilov je 36-letno gospo Leono Fordovo vrglo proti zaščitni šipi in iz avta. Pri tem ji je šipa odrezala nos. Ranjenko so spravili v bolnišnico brez zavesti. Zdravnik, ki bi jo moral operirati, je poslal bolniškega stražnika takoj nazaj na kraj nesreče z naročilom, naj tam poišče odrezani nos. Enu uro pozneje so mogli pomestiti nos spet »združiti« z njenim nosom. Operacija je potekla ugodno in po zdravnikovih navedbah bo ostala pacientki komaj vidna brazgotina kot spomin na njeno začasno ločitev od nosa.

„Roka“ v želodcu

Priprava kirurga dr. Tuckerja iz Filadelfije

Dr. Tucker, kirurg v Filadelfiji, je zgradil pripravo, s katero je mogoče izvrševati kirurške posežke v želodcu brez zunanjih operacij.

V želodcu se uvede pinceta, ki je pokrita z dolgo gumasto cevjo in ki se da zlahka premikati na vse strani in odpirati. Ta dolga »rok« deluje v zvezi z röntgensko preiskavo.

Pinceto in cev je mogoče premikati od znanj in istočasno nadzirati v röntgenski sliki Dr. Tucker je na ta način izvršil posežke v želodec, ki so bili doslej mogoči le z zunanjo operacijo. Iz želodca nekakega svojega tovariša je n. pr. odstranil tri umetne zobe, ki jih je bil ta požrl, in prav tako zaponko iz želodca šest mesecev staroga otroka. Ameriški listi pišejo, da so takšni posežki po Tuckerjevi metodi danes prava igrača.

Metulj — rekorder

Pred nekoliko tedni je neki angleški ertolog v Kairu ujel okoli 1000 metuljev, jih opremil s barvnim obročkom in jih spustil. Hotel je na ta način zvedeti, kako daleč lahko letijo metulji. Sedaj poročajo iz Kapskega mesta, da je tam nekoč učenec ujel enega teh obročkanih metuljev in ga izročil svojemu učitelju, ki ga je poslal potem raziskovalcu v Kairo. Ta metulj je živ dokaz, da morajo žuželke pod ugodnimi pogoji opraviti prave rekordne poote, ki jih vodijo preko vse afriške celine.

Ismaelov kamen

Kdo je odkril kompas, je vprašanje, ki ga raziskovalci še niso razrešili. Običajno velja za njegove izumitelje Kitajci. Le malo kdo pa ve, da se bavi s tem vprašanjem tudi neka arabska pripovedka. Ta pripovedka pravi, da je Abrahamov sin Ismael, prednik arabskega ljudstva, ko ga je oče zavrzel, potoval proti jugu in dospel po dolgem romanju v dolino Meke. Tam je postal poglavar močnega beduinskega rodu. V neki vojni s sosedi je zbolel Ismael baš v trenutku, ko so se začele sovražne čete bližati. V svoji edinki je zato pomnil k Ajahu in ta je vrgel z neba kamen, ki je obšel pred Ismaelovimi nogami.

Bolnik se ga je dotaknil in je pri tej priti odzdravel ter potokel sovražnika. Kamen iz neba ni bil nič drugega nego slovit »Ismaelov kamen«. Knebe, ki je storil še marsikakšen čudež. Ozdravil je ljudi od kužnih bolezni. Sosedi so Ismaelovemu ljudstvu ta čudodelni kamen zavidali, pa so ga skušali dobiti na vse načine. Nekega dne so poslali v Mekko troje krepkih mož, da bi ga ukradli. Možem je to uspelo, toda Ismaelovi so jih začeli takoj zasledovati. Na begu so četovi kamen odvrgli, ki se je pri padcu na tla razbil na več kosov. Poskušali so jih spraviti spet skupaj, toda nekoč drobec se je izgubil. Eden teh drobcev je prišel v roke nekemu broglarju, ki je na ladji ugotovil, da kaže drobec z eno stranjo vedno proti severu, z drugo pa proti jugu.

ANEKDOTA

Napoleon je v majhnem francoskem trgu, kjer je bil prebil noč, hotel sesti na konja, kar se mu ni takoj posrečilo. Neki tržan je prišlo, da bi mu pomagal. Napoleon pa je dejal: »Hvala lepa, a moram priti sam na konja, saj nisem težak.« »Vendarle, sire, je odvrnil tržan, kajti vi ste protitež za vse sovražne sile.«

VSAK DAN ENA

»Veste, to dela samo zato, ker je zunanji delovni svet.«

Usodna trinajstica

V Hauptmannovem primeru se je izkazala trinajstica spet za nesrečno število. Ugrabitelja Lindberghovega otroka so obsojili 13. februarja na smrt, med procesom je sedel pred stolom št. 13., na katerem je sedel poročevalec United Press Harry Ferguson s 13 članki v svojem imenu. 13. sept., pa še na petek, so Hauptmanna v drugič obsojili in njegova usmrčitev se izvrši v točno, ki se prične s 13. januarjem — če ne pride vmes kaj drugega. Hauptmannov zagovornik Edward J. Reilly, državni tožilec David T. Wilentz in Hauptmannova žena Anna imajo v svojih imenih 13 črk.

10.000 frankov za pobeglega kanarčeka

V južnofrancoskem mestu Limouxu je pobegnil neki stari dami kanarček, ki je bila tako navezana nanj, da je poskusila zaradi tega izvršiti samomor. Končno je obljubila nagrado 10.000 frankov tistemu, ki bi ji ljubljence prinesel živega in zdravega v hišo. Spoznati ga je po majhnem rdečem obročku na levi nogi. Ves Limoux stiče za ptičkom, kajti 10.000 frankov ni malenkost. Nekdo je stari dami kanarčka celo že prinesel, pa je izjavila, da to ni njen kanarček. Še vedno upa, da ji bodo pravega našli ali da se bo sam vrnil.

INSERIRAJTE V „JUTRU“

Najprej lopata in puška, potem šola

Italijani so začeli v okupiranem področju Abesinije širiti civilizacijo. Osnovali so šole s podukom na prostem. Ta slika je bila posneta v Adulu

Zane Grey:

Teksaški izzdec

»Niti besedice ne?«

»Niti besedice!« je žalostno odvrnil Duane.

»To je ludo. Veseli me, da vam morem povedati, da so bili vaša mati, sestra in stric — vsi svojci, kolikor jih imate — do nedavnega živi in zdravi. Ves čas sem poizvedoval o njih. A zadnji čas pisem ničesar več slišal.«

Duane se je za trenutek odvrnil in počakal, da mu je goitanje v grlu ponehalo. Nato je dejal:

»To je vredno tega, kar sem danes prebil.«

»Lahko si mislim vaše čuvstvo. Ko sem bil na vojni — a pustiva to in govoriva o namenu svojega snidenja.«

Potegnil si je stol tik Duanovega.

»Jelite, zadnji dve leti ste nekajkrat slišali, da želim govoriti z vami?«

»Trikat, kolikor pomnim, je odvrnil Duane.

»Zakaj niste prišli?«

»Mislim sem, da me imate za streljača, ki ni zmožen odbiti nobene drznosti in bo prišel v vaš tabor, kjer ga boste z lahkoto prijeli.«

»Seveda, to je naravno«, je nadaljeval Mac Nelly. »Niste me poznali, če ne, bi bili prišli. In tako sem moral dolgo čakati, preden sem vas dobil k sebi. Toda značaj moje naloge, kolikor zadeva vas, me je

42 delal previdnega. Ali poznate zli sloves, ki ga imate na vsem jugozahodu, Duane?«

»Na žalost!«

»Ni ga slabšega ob teksaški meji — če izvzamem Murrela in Cheseldina! Nu, razlika je vendarle. O Murrelu so vedeli, da je bil po pravici na slabem glasu. O Cheseldinu vedo takisto. Srečal sem pa na stotine mož, ki so vaši prijatelji in prisegajo, da niste nikoli storili zločina. Čim delj na jug sem prihajal, tem večkrat sem to slišal. Ali ste kdaj storili kaj hudodelskega? Po pravici mi povejte, Duane! Mojega načrta to ne bo izpremenilo. In če pravim 'hudodelskega', mi je na misli nekaj, kar bi jaz ali vsak pameten Teksanec tako imenoval.«

»Tega madeža ni na mojih rokah«, je odvrnil Duane.

»Nikoli niste nikogar napadli, nikoli oropali kake trgovine, da bi se oskrbili z živili, nikoli ukradli konja, kadar ste ga nujno potrebovali? Nikoli niste storili česa podobnega?«

»Takah reči sem se zmerom ogibal — prav takrat, kadar mi je najbolj trda predla.«

»Duane, sam Bog ve, da me to veseli!« je vzklimal Mac Nelly in prijel Duana za roko. »Vesel sem, zaradi vaše matere. A to ne brani, da ne bi bili v Teksasu postavljeni izven zakona in zapadli državi. Gotovo se sami zavedate, da bi morali, kakršne so dandanes reči, če bi prišli pravici v roke, najbrž viseti ali pa vsaj dolgo sedeti v ječi?«

»Prav to je bilo vsa ta leta vzrok mojemu nestalnemu življenju«, je odvrnil Duane.

»Razumljivo!« Mac Nelly je vzel smotko iz ust.

Oči so se mu zmanjšale in zablistale. Mišice pod rjavimi lici so se mu trdo in krepko skrčile. Nagnil se je k Duanu in mu položil žilavo roko na koleno.

»Čujte!« je hripavo zašepetal. »Če vam dam v roko pomiloščenje in vas storim spet prostega, spoštovanega državljana, operem vaše ime sramote in storim, da bosta mati in sestra ponosni na vas — ali mi za to obljubite, kar koli bi terjalo od vas?«

Duane je nem in omamljen sedel na svojem stolu.

Počasi in s poudarljivo, resno presunjenostjo je kapitan Mac Nelly ponovil svoje čudno vprašanje.

»Moj Bog!« je planilo iz Duana. »Kaj mislite s tem, Mac Nelly? To ne more biti vaša resna misel!«

»Nikoli v svojem življenju nisem resneje mislil kakor ta hip. Visoko igram, a z odkritimi kartami. Kaj mi odgovorite?«

Vstal je Duane je vstal z njim vred, kakor uklet. Častnik in izbočenec sta se spogledala z očmi, ki so vrtale druga drugo do dna. V očeh Maca Nellyja je bral Duane resno in odločno voljo, da, celo veselje in trenutni vzkip zmagovalne samozvesti.

Dvakrat je hotel Duane izpregovoriti. A vse, kar je spravil iz sebe, so bili hripavi, brezvezni glasovi. Nazadnje je našel besedo.

»Obljubim vam vse, kar hočete!« je spravil iz sebe. »Kar koli! Mojo besedo na to, Mac Nelly!«

Vesel svet je zalagal Macu Nellyju po obrazu in izbrisal vso mrkobo. Iztegnil je desnico. Duane je segel vanjo in jo stisnil tako, kakor znaajo stiskati samo močje v trenutkih najsišnejšega duševnega napetja.

Ko sta izpustila, se je Duane spet sesedel na svoj stol. Mac Nelly je tipaje vzel novo smotko — staro je bil zgrizel — in si jo prižgal. Nato se je hladno in mirno obrnil h zostu. Podoben je bil možu, ki je pravkar z velikim trdom izvojeval zmago. Izvlekel je veliko usnjeno listnico in vzel iz nje nekaj zloženih papirjev.

»Tu je vaša pomiloščenje od guvernerja« je mirno dejal. »Če jo preberete, boste videli, da je pogojna. Podpišite papir, ki vam ga tu predložim, pa je pogoj izpolnjen.«

Pogladil je list, dal Duanu namočeno pero v roko in s kazalcem pokazal na pikčasto črto.

Duanu se je roka tresla. Nekaj let je bilo minilo, odkar je imel zadnjič pero v rokah. Le s težavo je zmožal svoj podpis. Buckley Duane! Kako čudno se mu je zdelo napisano ime!

»Tu se torej neha pot Buoka Duana, izbočenca in streljača!« je rekel Mac Nelly.

Sedel je, vzel Duanu pero iz roke in napravil v pisanje nekaj vpiskov. Nato se je nasmešnil in ga podal Duanu.

»S tem ste postali član zbora teksaških jezdni redarjev, stotnjik A.«

»Tak to je tisto!« je vzklimal Duane in luč je posijala v njegovo zmedo. »Torej me vzamete v službo za jezdne redarje?«

SPORT
Za Garmisch-Partenkirchen

V Fincu Kuismi in Norvežanu Hagnu imajo naši olimpijci prvovrstna učitelja — Izbirne tekme so pokazale velik napredek naših smučarjev

Pogled na smučarski dom na Pokljuki

Pokljuka, 13. januarja.

Letos so pa nebeski vremenarji smučarjem pošteno zagodili. Za Miklavža smo imeli dovolj snega in so si smučarji hiteli zatrejati, do bomo imeli zimo, kakršne ni bilo že dolgo let. Veselje ni trajalo dolgo. Skisalo se je vreme — najpreje menda v Abesiniji — in ker se tam blizu ekvatorja pretaka tudi evropska kri, je vremenar sveti Peter poslal tudi nam gorak puh, ki je na mah pomedel s snegom. Nič čudnega, da so se skisali tudi obrabi smučarjev, ki zdaj vale vso krivdo na abesinski spor. Seveda vse to ne pomaga in nam vremenska poročila dan za dnem javljajo: mirno, barometer se dviga, snega ni, sneg južen, smuka neugodna. Ubogi Garmisch-Partenkirchen!

In vendar trenirajo. Naši olimpijski kandidati namreč. Že od 5. decembra so pridno na delu in se pod vodstvom finskega trenerja Kuisma z vso vneto pripravljajo na smučarsko borbo narodov. Pokljuka ima dovolj snega. Sicer ni prvovrsten, toda trenirati se da. Seveda je

Finski trener Eino Kuisma

trenirajo zaradi tega napornejši in maza-nje mnogo težje, toda dobra volja in veselje do stvari premosti vse težave. Pokljuka je torej rešila vprašanje, kje se lahko naši fantje pripravljajo na olimpiado.

V soboto popoldne nas je »gorenjec« potegnil proti Lescam. Nas: načelnika tehničnega oddelka JZSS g. Gnidovca, ki gre vsak teden pogledat, kako napredujejo naši fantje, dalje trenerja Kuisma in še nekaj članov reprezentance, ki so se po opravi hmulili nekaj časa v Ljubljani. Že smo sredi razgovora. Osrednja figura je kajpak Kuisma. On ne zna slovensko, mi pa finko ne. Nemščino lomi le za silo. Govorimo o sportu. Kuisma pripoveduje, da je Finska prav za prav »Suomi«, da je znameniti Nurni slovenski »Trava« in da je najboljši finski smučar Nurmela slovenski »Travica«. Ne bom vam dal finskih lekcij, izdam naj le, da se finkemu hudiču pravi »pörköla«, kar je močno podobno naši besedi »parkelj«. Če me to

morda pot zanesea na Finsko, vem, da pri naročanju salate ne bom jedel Nurmija, niti Nurmele.

Z Bleda, kjer ni ne duha ne sluha o snegu, sta nas dva avtomatiska potegnila na Pokljuko. Pri Zatrniku smo se ustavili in nadaljevali pot s sanmi. Kuisma in tekmovalci so nataknil smuči, četudi je bilo temno kakor v rogu. Pozno zvečer smo prispeli v ponosni dom Smučarskega kluba Ljubljana. Hitro smo se vse pripravili za radijski prenos, ki ga je za nedeljo pripravila ljubljanska radio postaja.

Tu gori je zbrana vsa jugoslovanska smučarska elita. Manjka edino Janša, ki mu družinske prilike ne dopuščajo, da bi se udeležil olimpijskega treninga in zaradi tega najbrž ne bo mogel v Garmisch. Mirni in tihi so. Trening je naporen, opravljajo ga pa z veseljem. Vsemu so se odrekli: zabavi, pijaci, kajenju. Žive samo za smučanje. Disciplin je vzorna in g. Osterman, ki mu je JZSS poveril nadzorstvo nad tekmovalci, skoro nima prilike, da bi interveniral. Kdor tako živi, mora doseči uspeh. O življenju naših tekmovalcev bom še spregovoril.

V nedeljo popoldne so odšli skakači na novo zgrajeno 60 metersko skakalnico. Sneg ni obetal nič dobrega. Na zaletu je bil dovolj dober, na odskoku pa precej južen. Prvi se je pognal Mojstranec Albin Jakopič. Sigurno je pristal pri približno 45 m. Za njim so jadrali po značni poti še drugi: Novšak, Baebler, Šramel in Palme. Skakali so okoli 50 m. Tudi trener Hagen se je potkusil. S krasnim predkomom se je pognal na 55 m. Sneg na odskoku je postajal čedalje mehkejši, padci zaradi tega pogostejši. Šramel ni hotel zaostati za Norvežanom. Z množičnim odri-vom je splaval visoko v zrak in pristal pri približno 56 m, tu ga je pa južni sneg zaobrnil, da se je zakotalil po strmini. Padec je bil hud in smo se vsi zbal, če se mu morda ni kaj pripetilo. Globoko smo se oddahnili, ko je mirno vstal in pobiral težke smuči. Ker se je bilo bati, da utegne nadaljnji trening postati nevaren, je g. Gnidovec odredil, da se skakalnica zapre in trening zaključijo.

V ostalem sem dobil vtis, da so prav vsi skakači od lani znatno napredovali in postali mnogo sigurnejši. Drža v zraku je zadovoljiva in tudi glede doskoka ni pri-govarjati. Prav tako ni videti več prejšnjega krčevitega vrtenja v rokami in so se v tem pogledu že precej približali norveškim vzorom. Le odziv še ni tak, kakor bi moral biti. Morda je temu kriva skakalnica, ki požene skakača visoko v zrak, česar naši niso vajeni. Most je namreč visok 5 m in odleti zato skakač višje, kakor na drugih skakalnicah. Tudi je loskotečee precej položno in je treba velike sigurnosti, da se skakač vzdrži na nogah. Z eno besedo, skakalnica ni lahka. In prav je tako. Le na taki bodo ostali sigurni in bodo lahko brez skrbi tekmovali tudi na drugih, večjih skakalnicah.

Ob 12.30 je bil radijski prenos s Pokljuke. Naši viri fantje, ki se bodo spustili v boj s svetovno smučarsko elito, so naenkrat dobili tremo, četudi ne bo treba govoriti pred izbrano množico, temveč le v neznatno membrano v marmornaster kovčegu. Ne bom navajal podrobnosti prenosa. Poslušali ste ga pri svojih aparatih. Le nekaj bi bilo treba dodati. Tre-

nerja Kuisma in Hagen sta govorila finko, oziroma norveško. Obrnil sem se nanju, da mi svoja govora raztolmačita.

Zanimiv je bil uvod. Najprej sem vprašal Finca. Prav čuden je bil najin razgovor. Jaz z nemško-finskim, on pa s finko-nemškim slovarjem. Prvi v svojem življenju sem govoril finko. Težak je bil jezik za naša ušesa. Pa sva se vendarle sporazumela. Dejal mi je, da je Ljubljano dostikrat poskušal doma na Finsken v Imatri. Neš radio se tam prav dobro sliši in nič ne zaostaja za Dunajem ali Birminghambom, mi je zatrjeval Kuisma. Pred mikrofonom je povedal tole:

Ce kdo na Finskem zdajle slučajno posluša Ljubljano, me bo lahko slišal. Zato mi je, da ne morem govoriti slovensko, da bi mi rojaki lahko slišali ta jezik. Z vsem srcem želim, da bi se finska olimpijska vrsta srečno in uspešno borila v Garmisch-Partenkirchnu. Upam, da bo na olimpijskem jamboru v Garmischu večkrat zaplapolala finska zastava. Mali finski narod, visoko gori na severu, bo pred vsem svetom pokazal, kaj zmora svež in krepak rod, kaj pomeni nezklumljiva energija. Se vedno na tekhnah so bili Finci na mestu. Pa naj se je merilo s centimetri ali s sekundami. Moj pozdrav velja vsem rojakom, pozdravljeni pa tudi vi jugoslovanski smučarji!

Tudi norveški trener Hagen je govoril svojim rojakom: »Pozdrav vsej Norveški. Našim reprezentantom želim obilo uspeha v Garmischu. Pričrčen pozdrav tudi vsem Jugoslovonom!«

Do 15. t. m. je zadnji rok za poimenske prijave za Garmisch. Zato je savez že prijavil svoje tekmovalce. Pri tem je vpoštevil rezultate treningov na Pokljuki in na Kravcu. Za vsako pomogo lahko nastopijo štirje tekmovalci, prijavitelj pa je treba tudi 4 rezerve. Pripominimo, da končno veljavna postava še ni določena in da bo padla odločitev šele tik pred odhodom v Garmisch. Zato je JZSS prijavil za vsako panogo po 8 tekmovalcev, ki bodo vsi od-potovali na olimpiado. Določeni so tilo: tek na 18 km: Smolej, Knap, Klančnik, Jakopič, Gustl, Baebler, Šramel, Zemva, Dečman,

za stafeto 4X10 km: Smolej, Knap, Klančnik, Jakopič, Gustl, Baebler, Dečman, Jakopič Albin.

za 50 km: Smolej, Knap, Klančnik, Zemva, Bervar, Senčar, Janša.

za kombinacijo: Šramel, Baebler, Dečman, Jakopič Albin, Istenič, Pribošek, Zemva.

za skoke: Šramel, Novšak, Palme, Beve, Pribošek, Baebler, Jakopič Albin.

za alpsko kombinacijo: Heim, Prček, Žnidar, Čop Franc, Urban, Novak Jože, Jelen, Ankele. Olimpijskega treninga, ki se je v nedeljo zaključil na Kravcu in se bo v sredo nadaljeval na Staničevi koči, se bosta udeležila še Stopar in Mušič.

M. Pevalak

Smučarski klubski dan v Mojstrani

Kljub mlihi zima je Smučarski klub Dovje-Mojstrana v nedeljo izvedel svoj običajni klubski dan. Ker v dolini sami ni snega, so pomaknili start in cilj v Radovino k vhodni romantične Krme. Proga je šla po desnem bregu Kotarce do konca Za-pške planine z raznimi ovinkami in vzponi ter se je vračala po levem bregu. Dolga je bila približno 16 km. Doseženi rezultati so prav zadovoljivi.

Startalo je 12 tekmovalcev, ki so razen enega vsi prišli na cilj. Prvak kluba je postal Rabič Miha v času 48.15. Sledili so mu Lakota Ciril 50.30, Knap Jože 53.05, Klančnik Gregor 55, narednik 1.01.35.

Startali so tudi naraščajniki, 11 po šte-

vilu, na 5 km dolgi progi čn dospeli vsi na cilj. Rezultati so bili: Naraščaj 16 in 17 let: 1. Lichteneger 28.46, 2. Kotnik 30.14, 14 in 15 let: 1. Rekar Fr 32.14, 2. Abruc Slavko 34.10, 3. Pavlovič 36.30.

Na cilju se je zbralo mnogo občinstva, ki je navdušeno pozdravljalo tekmovalce, zlasti najmlajše. Razveseljivo je dejstvo, da so najboljši smučarji tudi dobri v smučarskih skokih, zlasti Klančnik Gregor, ki je poleg Rabiča največja naša kluba za kombinacijo. Smučarski klub Dovje-Mojstrana ima kar dva olimpijska kandidata. K lepemu uspehu je zlasti pripomogel skupni trening pod vodstvom olimpijskega kandidata L. Klančnika.

Iz LZSP (Službeno). Na 13. redni seji upravnega odbora 10. t. m. so bili verifirani za Smučski odsek SPD Zagorje Podrenik Drago in Fakin Franc, za SK Golovec pa Lavrih Karel. Prihodnja seja upravnega odbora bo 17. t. m. ob 20. v damski sobi kavarne Emone. Pol ure prej bo seja mladinskega oddelka.

SK Slovan (boks sekcija). Treningi se vrše v ponedeljek, sredo in petek od 19. do 21. Novine so vabljene. Treningi so v telovadnici na Ledin, vhod iz Kotničeve ulice. Posebno važen je trening v sredo 15. t. m., zaradi predvidenih nastopov; kdor se tega treninga neopravičeno ne udeleži, bo črtan iz seznama članov sekcije.

SK Reka. Seja upravnega odbora danes ob 20. v gostilni Konzum na Tržaški cesti. Vsi in točno.

Smučarski tečaj na Kofcah se vrši od 2. do 10. februarja. Tečaj vodi savezni učitelj g. Janez Kveder. Snežne razmere prvovrstne. Prijave sprejema uprava doma na Kofcah, p. Tržič.

Vremensko poročilo. Rateče - Planica po stanju večer: —1C, barometer pada, pooblašilo se je, 15 cm srenja. Kranjska gora po stanju večer: —1C, pooblašilo se je, barometer pada, mirno, 15 cm srenja. Vršič, Planica in Tamar po stanju večer: 30 cm srenja. Bistrica-Bih. jezero po stanju večer: 2C, zelo oblačno, med dežjem sneti. Pokljuka, 12. jan.: —5C, jasno, mirno, 30 cm srenja. Smuka dobra. Skakalnica uporabna. Sm. dom SK Ilirije v Planici, 11.

jan.: solnčno, 20 cm srenja. Izleti in ture možni. Krivavec, 11. jan.: —1C, severozapadni veter, prišč. Smuka dobra. Pohorje: Senjorjev dom, 11. jan.: —3C, jasno, drobno sneti, 10 do 30 cm snega. Izleti še vedno nemogoči. Peca, 11. jan.: jasno, mirno, —4C, srenž, 60 cm snega. Smuka prav dobra. Kofce: 13. jan. Na zmrlji podlagi 2 cm novega snega, sneti dalje. Smuka dobra.

Naše gledališče

D R A M A

Torek, 14. januarja: Siromakovo jagnje.

Red C.

Sreda, 15. januarja: Kako zmagatiš, Red Sreda.

Cetrtek, 16. januarja: zaprto (generalka). Petek, 17. januarja: Posen s ceste, Premiera. Proslava 35letnice umetniškega delovanja Josipa Gradšar-Daneša. Izven.

»Pesem s ceste« je napisal Pavel Suršek, predelal pa je to trilejansko igro s petjem in govorbo Hans Sasamann. V posameznih vlogah nastopijo: Miško, Karl, Ana, Kati, Konrad in stražnik. Predstavlja jo jih: gg. Kralj Sancin, Severjeva, Danilova, Polčkar in Planček. Kristofa igra Deoš, ki ima ta večer svojo jubilejno predstavo ob 35-letnici svojega umetniškega odrskega dela. Premiera bo v petek 17. t. m. ob 20. v drami.

O P E R A

Torek, 14. januarja: Carmen, Red B.

Sreda, 15. januarja: Prešmentani grad.

Red A.

Cetrtek, 16. januarja: Saloma, Red Cetrtek.

Petek, 17. januarja: Zaprto.

Ga Beinet-Gulobova nam je postavila novo slovensko Carmen ter poje vse svoje velike arije in izvaja vse plesne s kinstanjetami kakor so pisani v originalu. Tenorsko partijo bo pel g. Marčec, Escamija, g. Primožič, Mikaelo ga. Ribičeva. Opera dirigira dr. Svava, režija je g. Primožičeva. Druga letošnja vprizoritev bo drevi za red B.

Mariborsko gledališče

Torek 14.: Ob 20. Bajadera, Red A.

Sreda 15.: Ob 20. Plesni večer Katje Delakove. Izven.

Vsemogočni je poklical k sebi našega dragega, srčno dobrega, nenadomestljivega soproga, očeta, dedka, tasta, strica in svaka, gospoda

KARLA KIRBISCHA

POSESTNIKA USNJARNE IN POSESTNIKA

po dolgem, skrbi in dela polnem življenju, dne 12. januarja 1936 ob 3. uri, po kratki z angeljskim potrpljenjem prenašani bolezn, previdnega s svetotajstvi, v 82. letu starosti, v boljšo bodočnost.

Pogreb našega nepozabnega bo v sredo, dne 15. januarja 1936 ob 10. uri iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Sv. maša zadušnica bo v sredo, dne 15. januarja v župni cerkvi. Sv. Trojica v Slov. gor., Virovitica, Graz, Sv. Lenart. Sv. Urban, Bjelovar, dne 12. januarja 1936.

JULIJANA KIRBISCH — soproga;

Rajmund, Marija Mülleret, Angelina Sadu, Karl, Juliana, Avgusta, Emilija Jandrašič — otroci; Gabriel Jamnik — svak; Vera Kirbisch, Franz Mülleret, dr. Emil Sadu, Fanika Kirbisch, Ivo Jandrašič — sinovi in zetje vsi vnuki, nečak in nečakinje.

Po kratki in mučni bolezni, predviden s tolažili sv. vere je odšel danes, v nedeljo ob 11.1. dopoldne k Večnemu po plačilo za svoje trpljenje v svojem 55. letu naš predobri, skrbni, zlati soprog, oče, stari oče, brat, stric, svak, tast, gospod

FRANC SEIBITZ

zvanilnik državnih železnic.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek, dne 14. januarja t. l., ob 2. uri popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu

Prosimo tihega sožalja!

Ljubljana, 12. januarja 1936.

Globoko žalujoči:

FANI, soproga; VILI, DORA, KRISTA por. SCHLAMBERGER, FANCI, MIRKO, otroci; IVAN SCHLAMBERGER, zet; VLADKO, vnuk - ter ostalo sorodstvo.

Potrni neizmerne žalosti sporočamo pretužno vest, da je v nedeljo popoldne po kratki, mučni bolezni umrl star šele 46 let naš predobri soprog, oče, brat in svak, gospod

ALBIN ERKLAVEC

član narodnega gledališča.

Predragega pokojnika spremimo k večnemu počitku na pokopališče k Sv. Križu iz hiše žalosti Jegličeva cesta 10, v torek ob 15.30.

Globoko žalujoča soproga

PAVLA

BINCEK

sinčka

PAVLICEK

Gustav, France — brata, Marija Šušljeva, Ivana Slaparjeva — sestre; Bine in Matija Šifrer — svaka.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Starejšo prodajalko za samostojno vodstvo, več let izkušene, sprejemne, takoj za splošno štetje. Poudariti na oči. odd. Jutra pod »Kavarna«. 1075-1

Samostojno moč v vseh pisarniških poslih z znanjem slov. brv. in nemščine sprejemne. Oskrba v hiši. Poudariti na oči. odd. Jutra pod »Kavarna«. 1075-1

Krajevni zastopnik za prodajo štajerskih (južnih) vin, dobi mesto. Pojavila se je jutro tork od 10.—12. ure. Hotel Balkan (Trzin), soba št. 10. 1075-1

Natakarica s kaviro, ki se takoj. Poudariti na oči. odd. Jutra pod »Kavarna«. 1075-1

Brivskega pomočnika prvo vrste, sprejemne, v stalno službo Dragana Lj. 1075-1

Službe išče Vsaki beseda 50 par, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

20 letno dekle vajeno vseh hišnih del, želi službo k otrokom ali pomoč v gospodinjstvu. Poudariti na oči. odd. Jutra pod »Kavarna«. 1075-2

Dekle pridno in pošteno, želi zaposlenja za ves dan. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 1075-2

Poštena postrežnica katere je vajena kuhe in vseh gospodinjstvenih del, zmožna tudi nemškega jezika, želi službo. Ključna ul. 5, Krakovo, Ljubljana. 912-2

Potniki Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Več potnikov za Ljubljano in okolico sprejemne. Zelo dober. Poudariti na oči. odd. Jutra pod »Kavarna«. 1075-3

Potnike (ce) sprejemne. Lahko in velik zaslužek. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 1075-3

Prodaj Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Otroški voziček moderen, globok, sive barve, še dobro ohranjen, po polovici cene naprodam. Naslov v poslovalnicah Jutra v Celju. 1075-3

Valilna jajca in enodnevna piščeta rumenih in belih opringonih in rodelandskih kokoši oddaja Ahtan Jože, Hanka c. 218, Ljubljana. 1075-4

Pisalo mizo 150 cm dolgo, črno, hrastovo, prodam. Ogledati Languova ul. 22, od pol 3 do pol 4. 1075-4

G. Th. Rotman:

Kapitan Kozostrelec gre v Ameriko

Brrr! Tovariši so se tisti mah izpustili vrh in znova pokazali podplate. Ubogi kapitan je visel nad prepadom in se z obema rokama držal za rob, med tem ko je medved divje rohnel in se pripravil, da bi ga naskočil. In zdajci je siromak začutil, kako se mu je jela vrst počasi drobiti pod rokami... Fej te bodi, kakšen položaj!

Živali

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pogreša se od nedelje rvečer bel angleški seter po imenu Forry. Privred. oz. javi naj se proti nagradi na naslov: Rozman, Gosposka 4. 1075-37

Stroji

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Motorje Dynamo stroje, števce za tok, istosmerne, rabljene, v dobrem stanju, kupim. Poudariti na oči. odd. Jutra pod »Kavarna«. 1075-39

Šivalni stroj pogrešuje, z okroglim točnikom, kateri tudi šika, poceni napredaj. Nova trgovina, Tyrševa 36. 1075-39

Kapital

Vloge Zadrugne gospodarske banke prodam takoj. Poudariti na oči. odd. Jutra, Maribor pod »Kavarna«. 1075-18

Hranilne knjižice Ljubljanske kreditne in Zadrugne gospodarske banke, kakor tudi vseh mestnih (občinskih) knjižnic. Gotovina takoj. Banko Com. zavod, Maribor, Aikelsandrova 40. Za odgovor 3 Din znamko. 1075-16

1.000 Din posojila iščem za takoj. Poudariti na oči. odd. Jutra pod »Kavarna«. 1075-16

Knjižico Mestne hranilnice Ljubljanske za 65.000 Din, prodam proti takojšnemu plačilu najvišjemu posojniku. Pisane poudariti na oči. odd. Jutra pod »Kavarna«. 1075-16

V najem Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Tovarno gumbov moderno urejeno, dam v najem oziroma prodam. Prostor na razpolago. Informacije M. Kramar, Kamnik. 1075-17

Natakarica vzame gostilno ali vinotoč v najem ali na račun. Poudariti na oči. odd. Jutra pod »Kavarna«. 1075-17

Lokali Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gostilna v strogem centru Zagreba, odprta dan in noč, velik promet, radi odhoda v inozemstvo, ker sem izosmoos, naprodam za malo več. Vprašati Vlasika ul. 62, gostilna. 1075-19

Lokal z močnim blagom, radi boljši poceni oddam v najem v lepem kraju na Goranjskem. Kdor želi koncesije, je dobi hitoma. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 1075-19

Kavarna srednje velika, v mestu dravsko banovine, na prometnem kraju, radi boljši poceni oddam v najem v lepem kraju na Goranjskem. Kdor želi koncesije, je dobi hitoma. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 1075-19

Kavarna srednje velika, v mestu dravsko banovine, na prometnem kraju, radi boljši poceni oddam v najem v lepem kraju na Goranjskem. Kdor želi koncesije, je dobi hitoma. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 1075-19

Kavarna srednje velika, v mestu dravsko banovine, na prometnem kraju, radi boljši poceni oddam v najem v lepem kraju na Goranjskem. Kdor želi koncesije, je dobi hitoma. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 1075-19

Posest

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vilo v Ljubljani s velikim vrtom, prodam po ugodnih pogojih. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 1075-20

Stanovanje odda Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trisobno stanovanje s kopalnico, poselako sobo, veliko predsteno, elektriko, plinom, oddam s februarjem. Naslov pri hišniku Dvorakova ul. 3. 1075-31

Stanovanja odda Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje s kopalnico, isto za maj starejši zakonski par. Poudariti na oči. odd. Jutra pod »Kavarna«. 1075-31a

Sobo odda Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom, elektriko, oddam eni ali dvema solistima osebama ovrn. sprejemne sestanovale k dijaku. Trg Tabor, 5/1. d. 1075-33

Opremljeno sobo lepo, v mestu, takoj oddam gospodu. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 1075-33

Prazno sobo veliko, z vzhodom s stopnic, takoj oddam pri tromestovju. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 1075-33

Gospodično sprejemne v vseh osebno v sredini mesta za Din 400 mesečno. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 1075-33

Lepo sobo z verando in kopalnico, jutranje sonce, oddam prazno ali opremljeno starejšemu gospodu ali boljši dami za 300 Din. Rožna ulica 27/1. pri Sv. Jakobu. 1075-33

Opremljeno sobo poseben vzhod, soproba kopalnice, v centru, takoj oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 1075-33

Sončno sobico

lepo, zračno, separiran vzhod, oddam za 300 Din boljši oseb. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 1075-33

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom, isto s takoj. Poudariti na oči. odd. Jutra pod »Kavarna«. 1075-33a

Sobe išče Prazno sobo s posebnim vzhodom, isto s takoj. Poudariti na oči. odd. Jutra pod »Kavarna«. 1075-33a

Sobo čisto in lepo nameščeno, v sredini mesta, po možnosti s centralno kurjavo in uporabo kopalnice, isto. Poudariti na oči. odd. Jutra pod »Kavarna«. 1075-33a

Ženitve Vsaka beseda 2 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Mlad arhitekt simpatičen, inteligenten, pramočen, želi poročiti mlado, simpatično gospodico, lahko tudi brez premoženja. Neanonimne poudariti na oči. odd. Jutra pod »Kavarna«. 1075-35

Informacije Mlad gospod ki je 3. t. m. v lekarni Trnovec in pri sodarstvu Kunečju na Sv. Petra čisti za mene inkasiral račune za oglase, se naj jutri, v sredo popoldne od 2.—3. ure aglaši pri plačnem natakarju v kavarni Sion, da dobi nov zaslužek. 1075-31

Dragocenosti Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah

Črne juvelir Ljubljana. Wolfova ulica 3

Razno Suhra drva, premog, karbopake dobite pri

Telefon 2059 Suhra drva, premog, karbopake dobite pri

L. POGAČNIK Bohoričeva ul. št. 5

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

IZ PARIZA PRIHAJA NOVA VRSTA PUDRA

Francoski kemiki so po dolgoletnih raziskovanjih iznašli nov puder, ki popolnoma odstranjuje blestenje nasa in masčobo kože. Ta puder daje polti prekrasen »mat« videz, ki traja 8 ur ter mu dež ali potenje ne more škodovati. Skrivnost tega pudra je v njegovi sestavi, imenovani »dvojni pena«, ki se sedaj nahaja v novem pudru Tokalon.

NAPRAVITE TA POIZKUS

Ta sestavina napravi puder odporen proti vlagi. Prepričajte se o tem sami in napravite tale poizkus: na prst dajte malo novega pudra Tokalon, potem pa prst pomocite v vodo. Ko potegnate prst iz vode, opazite, da se ne blesti in da ni moker, temveč popolnoma suh in »mat«. Puder je odporen proti vlagi, ker vsebuje »dvojni pena«. Če uporabljate novi puder Tokalon, se Vaša koža ne more blestiti. Ure in ure lahko plešete v vročih prostorih, a Vam pri tem ostane polt ravnokotno sveža in lepa kakor ob začetku plesa. Vse elegantne francoske žene uporabljajo danes puder Tokalon. Kupite eno škatlo še danes in začudeni boste opazili, kako se razlikuje od vseh ostalih vrst pudra, ker on pač edini vsebuje skrivnost »mat odraza«. Z uporabo tega pudra boste dobili zapeljivo in mladostno polt, zaradi katere Vas bodo znanke občudovale in Vam tudi zavdale.

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Kdor oglašuje ta napreduje!

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelček „Jutra“, Ljubljana.

NOV HORIZONT V RADIOFONIJI!
VATIKAN... MOSKVA... AMERIKA... INDIJA... AVSTRALIJA...
VEČ POSTAJ VEČ RADOSTI PRINAŠA PHILIPS RADIO
Najugodnejši plačilni pogoji — Vsak aparat se proda proti garanciji

ALBIN ERKLAVEC
Dragega pokojnika spremimo k večnemu počitku danes 14. t. m. ob pol 4. uri iz njegovega doma, Jegličeva 10.
Uprava Narodnega gledališča. Zdrženje gled. igralcev.

ANTON KERŠIČ
posestnik v Podbrezjah.
Pogreb predragega pokojnika bo v sredo, dne 15. t. m. ob desetih dopoldne na farno pokopališče v Podbrezjah.
Priporočamo ga v blag spomin!
V Podbrezjah, dne 13. januarja 1936.
PETER — sin.

MARTIN OGOREVC
Ohranimo ga v častnem spominu.
Slov. Konjice, dne 12. januarja 1936.
NAČELSTVO.